

Multifunkcionális szabadidőközpont a Tudor negyedben

A nyitásra még várni kell

Fotó: Nagy Tibor

Remélhetőleg július végéig sikerül megnyitni Marosvásárhelyen a Cserealja Zöld Park névre keresztelt korszerű szabadidőközpontot a Tudor lakónegyedben, amelyet a csendőrség szomszédságában lévő, sok évig kihasználatlanul álló, mintegy négyhektáros területen létesített uniós forrásokból a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. Amint megnyílik, valószínűleg a városlakók egyik kedvenc szabadidős helyévé válik, hiszen a családok legkisebb tagjait hangulatos játszó-

tér várja, a sport kedvelőit szaladósáv, valamint szabadtéri erőgépek, a kutyatulajdonosokat kutyafuttató rész, a korszerű színpad pedig kiváló helyszínül szolgál majd kulturális rendezvényeknek.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Nyugdíjba megy a nagy „kalandor”, „a végvári vitéz”

Közel fél évszázados pályafutásom alatt sok kedves kollégát búcsúztató ünnepségen vettem részt, de olyan élményben, mint június 24-én a marosvásárhelyi Stefánia napközi otthonban, soha nem volt részem. Már a déli óráktól szállingóztak az óvónők, a munkahelyétől megváltó 65 éves Györfy (Istvánfy) Éva volt igazgatónő, óvónő búcsúztatására készülve.

6.

A dánok továbbmentek, a szerbek kiestek

A dán és a szerb válogatott gól nélküli döntetlent játszott egymással kedden a labdarúgó-Európa-bajnokság C csoportjának utolsó, harmadik fordulójában Münchenben, ezzel a dánok másodikként továbbjutottak, a szerbek pedig kiestek.

9.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

50% kedvezmény nyugdíjasok részére
augusztus 31-ig

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Zilele
TÁRGUMUREŞENE
MAROSVÁSÁRHELYI
napok

27.

PROGRAMFÜZET
június 27-30.

**KORDA GYÖRGY
ÉS BALÁZS KLÁRI
KOWALSKY MEG A VEGA
GHEORGHE ZAMFIR
STEFAN BANICA JR.
3 SUD EST
ROCK MEETS
PHILARMONICS**

ÉS MEG SOKAN MÁSK

CCCCCCCCCCCC

JÚNIUS

27., csütörtök

A Nap kel
5 óra 32 perckor,
lenyugszik
21 óra 19 perckor.
Az év 179. napja,
hátravan 187 nap.

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:
max. 31 °C
min. 16 °C

Isten éltesse!

Ma **LÁSZLÓ**, holnap **LEVENTE** és **IRÉN** napja.

LEVENTE: magyar eredetű; jelentése: levő, létező.

IRÉN: görög eredetű; jelentése: béke

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. június 26.

1 EUR	4,9769
1 USD	4,6557
100 HUF	1,2566
1 g ARANY	346,8311

Sportkomplexum lesz Gyulakután

Nemrég Gyulakuta önkormányzata aláírta a kivitelezési szerződést az országos beruházási alappal (CNI), amelynek köszönhetően a jelenlegi régi – labdarúgópálya helyén korszerű sportkomplexum létesül.

Vajda György

A tervek szerint a 10,5 millió lejes beruházással létrejön egy természetes gyepellátott, standard labdarúgópálya öntözőrendszerrel, világítótestekkel felszerelve, 375 férőhelyes lelátóval, két öltözővel, továbbá egy műgyepes edzőpálya és egy fedetlen tanuszómedence, amelyet később könnyűszerkezettel borítanak majd be az önkormányzat költségén. Gyulakután a hőerőmű létesítése után komoly sportélet volt, már az 1960-as évektől erős labdarúgócsapata (is) volt a településnek, de a helyiek büszkéek arra is,

hogy Bíró Cristian szabadfogású birkózásban 13-szoros országos bajnok, Európa- és Balkán-bajnokságon szerepelt az élvonalban. Mi több, az FCSB reménysége a 17 éves gyulakuti László Mátyás, aki az U17-es csapatban csapatkapitány. A hagyomány fenntartásáért kérték és kaptak támogatást a CNI-től az említett komplexum kiépítésére.

A létesítményt most tervezik, elkészült a dokumentáció, a látványterv a CNI illetékeseinek még egy utolsó láttamozására vár, akik eldöntik, hogy mikor hirdetik meg a versenykiírást a kivitelezésre. Az ilyen beruházásoknál az önkormányzat az építkezés idejére átadja a területet a CNI-nek, amely a munkálatok befejeztével az elkészült komplexumot a helyi önkormányzat rendelkezésére bocsátja, így a kivitelezési határidőt is az alapkezelő határozza meg. Esély van arra – mondta a polgármester –, hogy már az idén kivonulnak a munkagépek a helyszínre.

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Rendkívüli nyitóhangverseny a Marosvásárhelyi Napokon

Csütörtökön, június 27-én 19.30-tól a marosvásárhelyi vár udvarán, a Marosvásárhelyi Napok nyitórendezvényeként Rock meets the philharmonic címmel rendkívüli hangversenyre kerül sor. Közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara, a The Harriers együttes, vezényel Werner Gábor, szólisták: Andy Ghost, Alexandru Arnăutu Vraciu, Raluca Stoica, Borsos Edith és Koszorus Krisztina.

Aranylakodalom és díszpolgári címek átadása

A Marosvásárhelyi Napok rendezvénysorozat részeként június 28-án, pénteken 9 órakor, a marosvásárhelyi várban lévő házasságkötő teremben köszöntik azokat a párokat, akik idén ünneplik az 50. házassági évfordulójukat. Vasárnap 17 órától a Kultúrpalota Tükörtermében pedig ünnepélyes keretek között adják a díszpolgári kitüntetések.

Koncertek a városnapokon

A június 27–30. között zajló Marosvásárhelyi Napokon több koncert várja a kikapcsolódni vágyókat. Pénteken 19 órától a vár színpadán lép fel Jakab Csaba és zenekara, 20.30-tól pedig a Taxi zenekar. Pénteken 20 órától a Győzelem téren felállított színpadon Korda 50 címmel Korda György és Balázs Klári koncertezik, 21.30-tól pedig a 3 Sud Est lép színpadra. Szombaton 20 órától a Győzelem téri színpadon Horváth Tamás, 21 órától pedig Ștefan Bănică Jr. szórakoztatja a közönséget. Vasárnap 19 órától ugyancsak a főtérsi színpadon a népszerű magyarországi csapat, a Kowalsky meg a Vega gondoskodik a jó hangulatról, 22 órától pedig Gheorghe Zamfir rendkívüli koncertjére kerül sor. A városnapokat vasárnap 23.30-kor tűzijáték zárja.

Nyárindító táncház

A Duna Népzenei Társulás, a Danajda Énekegyüttes és a Duna Népzene-Néptánc Tanoda pedagógusai és tagjai egy bajai küldöttséggel érkeznek a marosvásárhelyi városnapokra. Pénteken, június 28-án este 7 órától ők lesznek az Erdélyi Hagományok Háza nyárindító táncházának vendégei, ezért hajnalig tartó táncházba hívnak minden érdeklődőt az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány Bartók Béla termébe. A résztvevők a Kárpát-medence zenéiből hallhatnak szebbnél szebb dallamokat. A hideg italokról és a zsíros kenyérről a Király Presszó gondoskodik. A táncházba illő jelzett viselet fejében a táncházba a belépés ingyenes.

Több településen szünetel a gázszolgáltatás

A Transgaz vállalat által beütemezett munkálat miatt a Delgaz Grid közli az érintettekkel, hogy csütörtökön, június 27-én 9-16 óra között több Maros megyei településen, Magyarbükösön, Batizházában, Gombostelkén, Csekela-kán, Magyarózdán, Istvánházában és Lándoron szünetelni fog a gázszolgáltatás.

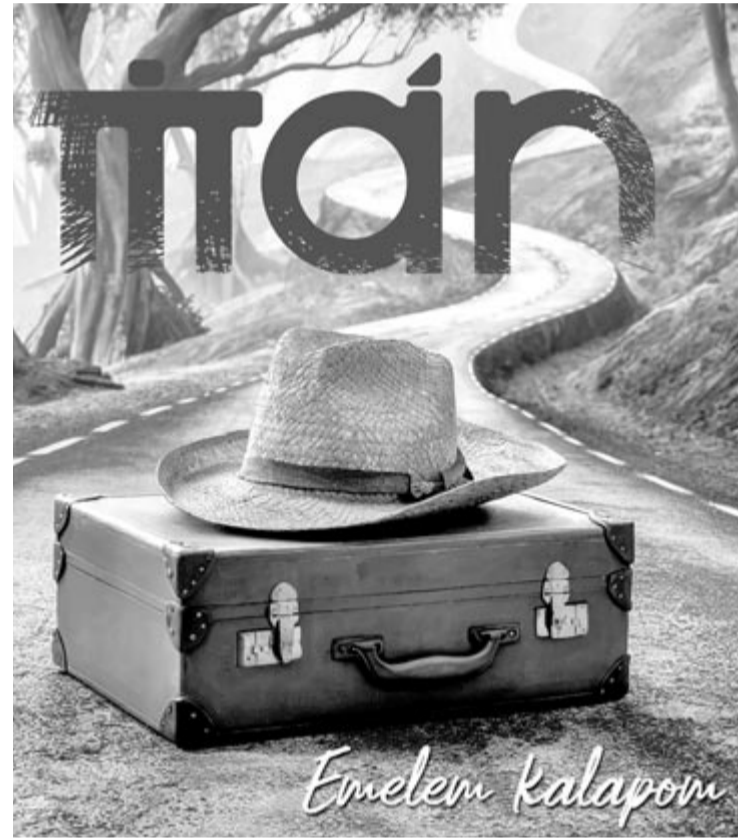
Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Új dallal jelentkezik a Titán zenekar

Július 11-én lát napvilágot a Titán legújabb szerzeménye, amely a 2025-ben megjelenő új lemez előfutára. A dallal együtt videóklip is érkezik, amelyet a zenekar egyik kedvenc helyén filmezték, a Maros megyei gyönyörű Jód-völgyén. Nem tétlenkednek a titános fiúk, hisz alig 8 hónappal ezelőtt jelent meg *A szavakon túl* című nyereséglemezük.

Az *Emelem kalapom* című dal egy igazi laza, nyári hangvételű zenei csemege, amely finoman és mélyrehatóan érinti egy közeli barát külföldre teledését, megörökítve az érzéseket és gondolatokat, amelyek az otthon elhagyásával és az új kezdetekkel járnak. Az alkotás nem csupán a fizikai utazásról szól, hanem az érzelmi és szellemi átalakulásról is, amellyel a szülőváros elhagyása jár, párhuzamot vonva a nyugati és a keleti világ között.

Az *Emelem kalapom* nem csak egy egyszerű dal, hanem egy érzelmi és filozófiai utazás is, amely az idő múlását, a pillanat szépségét és az emberi lélek mélységeit tárja fel. Azoknak, akik szeretik az effajta indie-rock stílusú, gondolatébresztő zenét, ez a mű biztosan maradandó élményt nyújt.

Megjelent a Korunk júliusi száma

A történelem során az emberiség egyre inkább globalizálódott, az együttműködés és a kapcsolatok a különféle területeken egyre szorosabbá váltak.

Gazdasági, tudományos, politikai, kulturális stb. hálózatok alakultak ki, amelyek fejlődését az internet egyre inkább gyorsította és kiterjesztette.

A lapszám a történelem különböző időszakaiba kalauzolja az olvasót. Berki Timea és Sas Péter egészen a 19.

századig nyúlnak vissza, tanulmányaik centráli figurái Brassai Sámuel, illetve Kelemen Lajos. Fodor János és Kiss Ágnes a romániai kommunista diktatúra ellenőrzési rendszereit vizsgálja, míg Benedek István, Szász István Szilárd és Gondos Borbála a közösségi média hálózatainak aspektusait elemzi. Nagy Enikő Orsolya a kolozsvári zsidó közösség történetének egyik epizódját mutatja be, Deák Enikő pedig a romániai szociális ellátás hálózatáról értekezik.

Vakáció a múzeumban

Vakáció a múzeumban címmel szervez foglalkozásokat az 5–12 éves gyerekek számára július folyamán a Maros Megyei Múzeum. Keddenként 10–12 óra között a múzeum várbeli épületébe várják a gyerekeket, ahol Várak egykor és most, Iskolák egykor és most, Halottak kultusza a Római Birodalomban, Ünnepek a Római Birodalomban, Mesterségek egykor és most tematikákban szerveznek programokat. Szerdánként 10–11.30 között a marosvásárhelyi Kultúrpalota ad helyet a foglalkozásoknak, többek között üvegfestés, képregény, a Palota titkai, valamint mintázóműhely tematikákra épülnek a programok, de Fedezd fel a galériákat! címmel kvízzjátékokra is sor kerül. Csütörtökön-

ként 10–12 óra között a Néprajzi és Népművészeti Múzeumba várják a vakációzó gyerekeket, ahol Az élet fája a hagyományos bútortestben, Elvesztettem zsebkendőmet címmel varróműhely, A mestertől a mesterségig – történetek vésővel és kalapáccsal, Méhészet, édes foglalkozás – kaptárakról, méhekről és mézről címmel érdekes programokkal készülnek számukra. Péntekenként 10–12 óra között a Természettudományi Múzeum lesz a foglalkozások helyszíne, itt a Kabócák, a zenélő rovarok, A pézsmapocok, Dinoszauruszok Románia területén, valamint Szárnyak az éjben – a baglyok tematikákra épülnek majd a tevékenységek.

Túlélhető a kamaszkor!

Túlélhető a kamaszkor! címmel szervez előadást és beszélgetést kamaszt nevelő vagy kamaszkor előtt álló gyerekek szüleinek Marosvásárhelyen, június 28-án 18 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermében a Magocska Waldorf Egyesület. Az előadó Labancz Dániel klinikai szakpszichológus, író, aki 12 évet dolgozott a budapesti Va-

daskert Gyermekpszichiátrián, elsősorban kamasz csoportokkal. Jelenleg szabadúszóként pszichoterápiás magánpraxisban kamaszokkal, fiatal felnőttekkel és családokkal dolgozik. Egyik szakterülete a serdülőkör és az ehhez kapcsolódó nehézségek. Az eseményre a belépés adományalapú.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirocska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A NATO-tagországok Mark Rutte holland politikust választották következő főtitkárnak

A NATO döntéshozó szerve, az Észak-atlanti Tanács szerdán úgy határozott, hogy Mark Rutte leköszönő holland miniszterelnököt nevezi ki a NATO következő főtitkárnak.

A témáról kiadott hivatalos brüsszeli közlemény szerint Mark Rutte október 1-től tölti be főtitkári tisztségét, amikor Jens Stoltenberg mandátuma a szövetség élén eltöltött tíz év után lejár.

Mark Rutte lesz az észak-atlanti szövetség 14. főtitkára. Kinevezését a tagállamok vezetői is megerősítik a július 9. és 11. közötti NATO-csúcstalálkozó Washingtonban.

Rutte a Holland Királyság 50., leghosszabb ideig hivatalban lévő minisz-

terelnöke. 2006 és 2023 között a Néppárt a Szabadságért és Demokráciáért (VVD) párt elnöke volt. A VVD 2010-es választási győzelmét követően két évvel a kormány összeomlott, a 2012-ben kiírt előre hozott választást újra megnyerte. A 2017-es választáson Rutte pártja megalakíthatta harmadik, négypartis koalícióját, mely 2021-ben egy családtámogatásokkal kapcsolatos botrány miatt lemondásra kényszerült. A kiírt választást ismét megnyerte, 2023-ban a kabinet azonban ismét megbukott a Hollandiába érkező bevándorlók számának korlátozásáról kibörtölt vita során. Ezt követően az idén 57 éves politikus bejelentette, hogy nem indul a 2023-as előre hozott választáson.

Jens Stoltenberg, az idén 65 éves egykori norvég miniszterelnök 2014. október 1. óta tölti be a NATO-főtitkári tisztséget. Eredetileg négy évre választották meg, megbízatását 2017-ben, majd 2019-ben újabb két évvel, 2022-ben, majd 2023-ban pedig további egy évvel meghosszabbították. Stoltenberg kétszer volt Norvégia miniszterelnöke, először 2000 és 2001 között, majd 2005 és 2013 között, azt megelőzően Norvégia pénzügyminiszterként, korábban ipari és energiaügyi miniszterként tevékenykedett. A leköszönő NATO-főtitkár 2021. december közepén megpályázta a norvég jegybank (Norges Bank) elnöki posztját, amelyet az oslói intézmény bejelentése szerint elnyert. (MTI)

Horvátország bevezeti a sorkatonai szolgálatot

Minden készen áll arra, hogy Horvátország 2025. január elsejétől bevezesse a sorkatonai szolgálatot, már csak politikai jóváhagyásra van szükség – jelentette be Ivan Anusic védelmi miniszter a horvát községi televízióknak nyilatkozva.

A tárcavezető kedden részt vett a Horvát Tábornoki Gyűlés ülésén, azt követően pedig a sajtónak úgy nyilatkozott: a kötelező sorkatonai szolgálatot két-három hónapra tervezik, de konkrét részleteket nem említett.

Hangsúlyozta, hogy nemrég 900 euróra emelték az önkéntes katonai szolgálatot teljesítők juttatásait, ami várhatóan a kötelező sorkatonai szolgálatot teljesítők számára is ugyanannyi marad.

A cél az, hogy minél több fiatal maradjon a védelmi rendszerben, a becslések szerint pedig évente 15 ezren vennének részt a képzésben – mondta.

Horvátországban 2008-ban törölték el a kötelező katonai szolgálatot, részben arra való tekintettel is, hogy akkori felmérések szerint a fiatalok csaknem 90 százaléka lelkiismereti okokra hivatkozva elutasította a fegyverviselést. Most az ő számukra is készülnek tervekkel – mutatott rá a tárcavezető.

Aki nem hajlandó fegyvert fogni, gereblyét és kapát vesz majd a kezébe, vagy zsákokat hord a gátakra árvíz elleni védelemre – mondta a miniszter, megjegyezve, hogy „fegyvert

nem kell viselniük, de feladataikat és kötelezettségüket az állam iránt teljesíteniük kell”.

Azok számára azonban, akik a civil szolgálatot választják, a szolgálati idő tovább fog tartani, és kevesebb lesz az engedmény is – jelezte.

Tomo Medved veteránügyi miniszter szerint a biztonsági kihívások most olyanok, hogy egyre több ország gondolkodik a világon, ezen belül Európában is a kötelező katonai szolgálat rendszerének visszaállításáról.

A Horvát Tábornoki Gyűlés a fiatalok önvédelemre való képzésének fontosságát is hangsúlyozta: az elsősegélynyújtástól kezdve, a természeti katasztrófákra, balesetekre és katasztrófákra való reagáláson keresztül a különböző formájú nem hagyományos fenyegetések és kihívások felismeréséig.

Andrej Plenkovic miniszterelnök idén februárban tett bejelentést arról, hogy a kormány felkérte Ivan Anusic védelmi minisztert, vizsgálja meg annak lehetőségét, milyen formában lehetne újra bevezetni a sorkatonai szolgálatot.

„Felelősen kell cselekednünk, és nem téli álmodunk akkor, amikor válságok vannak mindenütt” – hangsúlyozta akkor Plenkovic, utalva Oroszország Ukrajna elleni agressziójára, az izraeli–palesztin konfliktusra, és arra, hogy Koszovóban az újabb feszültségek kis híján háborút idéztek elő. (MTI)

Cseh és szlovák államfő: Prága és Pozsony kapcsolatai továbbra is rendkívül szorosak

Az új szlovák államfő látogatása Prágában megerősítette, hogy Csehország és Szlovákia kapcsolatai továbbra is rendkívül szorosak, alapjaikat néhány külpolitikai kérdésben megmutató véleménykülönbség nem tudja befolyásolni – jelentette ki Petr Pavel cseh köztársasági elnök szerdán Prágában, miután tárgyalásokat folytatott Peter Pellegrini szlovák államfővel. „Csehország és Szlovákia kapcsolatait nem csak a külpolitika határozza meg, országaink kapcsolatai több szinten történelmileg is nagyon szorosak” – hangsúlyozta a cseh államfő a közös sajtótájékoztatóján.

Peter Pellegrini, akinek szlovák elnöki tisztségében ez az első hivatalos külföldi látogatása, megerősítette vendéglátójának kijelentését.

„A néhány témában megmutatózó

véleménykülönbség ezeket a kapcsolatokat nem tudja sem veszélyeztetni, sem megromítani” – jegyezte meg.

A két ország kapcsolatát a Petr Fiala vezette cseh kormány márciusi döntése zavarta meg, amellyel az Ukrajna támogatásában megmutatózó eltérő vélemények miatt a cseh fél ideiglenesen leállította a cseh–szlovák kormányközi konzultációkat.

A probléma újabb dimenziót kapott kedden este, mert a cseh államfő, a kormányfő és Andrej Babis ellenzéki vezető külpolitikai konzultációit követően Petr Fiala a Cseh Televízió kérdésére válaszolva azt mondta, hogy a cseh–szlovák kormányközi tárgyalások felújítása egyelőre nincs napirenden.

Kifejtette: a hármas találkozó ez nem volt téma, s tekintettel Robert Fico szlovák miniszterelnök egészségi állapotára, pillanatnyilag tárgytalan.

Petr Fiala kijelentését Pozsonyban

nemetszéssel fogadták – jelentette később a televízió.

„A kormányok közti különbségek bizonyos kérdésekben nyilván nem tűnnek el” – reagált még kedd este Petr Pavel szintén a televízióban. A szerdai sajtótájékoztatóon azonban ismételt hangsúlyozta: ő és Peter Pellegrini egyetértenek abban, hogy szükség van a kedélyek lecsillapítására, mert a cseh–szlovák kapcsolatok más területeken nagyon jók és szorosak, s ezek fenntartása, folytatása mindkét fél érdeke.

Peter Pellegrini kérdésre válaszolva megerősítette, hogy Pozsony kizárja szlovák katonák vagy katonai szakértők küldését Ukrajnába.

Bejelentette: a jövő héten hivatalos látogatást tesz Lengyelországban, majd rövidesen Szlovákia többi szomszédját is felkeresi. A szlovák államfő Prágában találkozik Petr Fiala miniszterelnökkel is. (MTI)

Ország – világ

Többen élnek csatornahálózatra csatlakoztatott háztartásban

Tavaly mintegy 11,4 millió személy – Románia lakosságának 60,1 százaléka – élt csatornahálózatra csatlakoztatott háztartásban, 174.369 fővel több, mint 2022-ben – derül ki az Országos Statisztikai Intézet szerdán közzétett adataiból. Szennyvíztisztító állomással rendelkező csatornahálózatra csatlakoztatott háztartásban Románia lakosságának 58,7 százaléka, 11.176.443 személy élt 2023-ban, 114.011 fővel több, mint az előző évben. A növekedés annak köszönhető, hogy országszerte új csatornahálózatok épültek, és több új szennyvíztisztító állomást helyeztek működésbe. Régiók szerinti bontásban Bukarest-Ilfov fejlesztési régióban volt a legmagasabb a csatornahálózatra csatlakozottak aránya (95,4 százalék), majd a közép-romániai régió és a nyugat-romániai régió következett 72,7, illetve 71,9 százalékkal. Az északi (40,3 százalék) és a délmunténiai (41,8 százalék) régióban volt a legalacsonyabb az arány. Tavaly a városi lakosság 98,9 százaléka, 9.828.927 személy élt csatornahálózatra csatlakoztatott háztartásban, míg a vidéken élők csupán 17,8 százaléka, azaz 1.622.102 személy. (Agerpres)

Visszavonják a Neptun Deep környezetvédelmi engedélyét?

A Neptun Deep gázkitermelés környezetvédelmi engedélyének visszavonására szólította fel szerdán a hatóságokat a Greenpeace Románia, arra hivatkozva, hogy ez a „mérgező” beruházás veszélyezteti a Fekete-tengert. Közleményében a nemzetközi környezetvédő szervezet emlékeztetett arra, hogy a Konstanca megyei környezetvédelmi ügynökség június 14-én bocsátotta ki a gázmező kitermelésének környezetvédelmi engedélyét. Az intézkedéssel a Greenpeace szerint a hatóságok figyelmen kívül hagyták a beruházás elleni nyomás érveket, ami ellen tíz nap alatt már több mint 11 ezer polgár tiltakozott Mircea Fechet környezetvédelmi miniszternél és a Konstanca megyei ügynökségnél. Am az érintettek nem reagáltak a tiltakozásra. A szervezet szerint a Neptun Deep beruházásról nem szerveztek valódi közvitát, csupán egy lakossági konzultációt tartottak Tuzlában, az OMV Petrom olajtársaság „védnöksége” alatt. A környezetvédők emlékeztettek arra is, hogy a gázkitermelés során ötmillió köbméter szennyvíz kerül a Fekete-tengerbe, amelynek kémiai összetételét nem hozzák nyilvánosságra. (Agerpres)

Ukránokat mentettek a hegyimentők

Lehozták a hegyimentők a Máramarosi-havasokból azt a két ukrán állampolgárt, akik 1750 méteres magasságban rekedtek, és nem tudtak leereszkedni a hegyről – számolt be kedd este a Máramaros megyei Salvamont szóvivője. A két ukrán állampolgár, egy 25 és egy 43 éves férfi, a Máramarosi-havasokban lépte át a román–ukrán határt. Három napot töltöttek élelem és víz nélkül a hegyekben, míg végül segítséget kértek a 112-es számon a román hatóságoktól, mivel nem tudtak leereszkedni az 1750 méteres magasságból. (Agerpres)

Nagykorúsági ellenőrzés

Döntő házként fogadta el a képviselőház szerdán azt a törvénytervezetet, amely kötelezi a bolti eladókat és a vendéglátóipari egységek alkalmazottait, hogy alkohol, energiaital vagy dohánytermék eladásakor ellenőrizzék a vásárló személyazonosságát igazolványát annak megállapítására, hogy az illető betöltötte-e a 18. életévét. A jogszabály áthágása esetén a szabálysértést elkövető bolti eladó vagy vendéglátóipari alkalmazott 10.000-tól 30.000 lejig terjedő bírsággal sújtható – írja elő a szerdán elfogadott törvény. A jogszabályt korábban már jóváhagyta a szenátus, a képviselőház most döntő fórumként szavazott róla. (Agerpres)

650 kanyarós megbetegedés

A múlt héten 657 kanyarós megbetegedést jelentettek Romániában – közölte szerdán az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP). A múlt év elejétől mostanig tizennyolcan haltak meg kanyaróban. Tavaly január 1-jétől idén június 23-ig összesen 19.449 kanyarós megbetegedést jelentettek az országban. Valamennyi megyéből jelentettek megbetegedést, a legtöbb eset Brassó (2096) és Maros (1235) megyében, valamint Bukarestben (1696) jegyezték. Az oltások elektronikai jegyzéke (RENV) szerint 2023. december 6. és 2024. június 23. között 179.566 adagot adtak be a kanyaró, a mumpsz és a rózsahimlő ellen védettséget nyújtó háromkomponensű védőoltásból (ROR), ebből 29.625 dózist 9–11 hónapos csecsemőknek. (Agerpres)

Megkezdődött Jekatyerinburgban a kémkedéssel gyanúsított amerikai újságíró pere

Megkezdődött szerdán Jekatyerinburgban a szverdlovszki régió bíróságán a kémkedéssel vádolt Evan Gershkovich amerikai újságíró pere.

A tárgyalás zárt ajtók mögött zajlik. A terembe a perre nagy számban érkezett orosz és külföldi újságírókat csak egy negyedórára engedték be.

Az orosz főügyészség szerint Gershkovich, a The Wall Street Journal című napilap munkatársa az amerikai Központi Hírszerző Ügynökség (CIA) meg-

bízásából 2023 márciusában Szverdlovszk megyében titkos információkat gyűjtött az Uralvagonzavod Kutatási és Termelési Komplexum Rt. hadiipari vállalatról.

A hatóság szerint törvénytörő tevékenységét az amerikai újságíró „gondos konspirációs intézkedések mellett” folytatta.

Az előzetes vizsgálatot az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálat (FSZB) nyomozati osztálya végezte.

Evan Gershkovichot 2023. március

végén Jekatyerinburgban vették őrizetbe. Az FSZB szerint megpróbált titkos információkat szerezni az orosz hadiipari komplexum egyik vállalatának tevékenységéről. Ha bebizonyosodik a vád, 20 évig terjedő szabadságvesztést szabhatnak ki rá.

Az újságíró nem ismeri el bűnösnek magát. Az amerikai kormányzat többször követelte szabadon bocsátását. Gershkovich kicseréléséről tárgyalások folynak Moszkva és Washington között. (MTI)

A nyitásra még várni kell

(Folytatás az 1. oldalról)

A Csereserdő szomszédságában épült meg uniós alapokból Marosvásárhely új szabadidőparkja, a projekt összértéke több mint 14 millió lej, aminek a 98 százaléka vissza nem térítendő támogatás. Mint ismeretes, a szóban forgó Tudor negyedbeli négyhektáros területen szeretne volna létrehozni a korábbi városvezetés a második Vikendtelepet, ellenben az uniós pályázati kiírásokon csak parkok kialakítására lehetett forrásokat lehívni, így szabadidőpark készült a sok évig elhanyagolt, bozótos helyen. A munkálatokat 2022 tavaszán kezdték el, és amint tegnap a helyszínt körbejárva láthattuk, a korszerű létesítmény készen van, az ott tartózkodó munkások az apróbb simításokat végezték.

A Segesvári út – Méhész utca – Szorgalom utca által körülölelt terület több mint 90 százaléka zöldövezet maradt, több száz cserjét, valamint facsemetéket ültettek el.

A zöldövezet által körülzárt részeket korszerűvé tették, felépült egy épület, aminek a tetején helyet kaptak a szabadtéri erőgépek, a belsejében pedig zuhanyzókkal ellátott, tágas mosdókat alakítottak ki. Az erőgépektől nem messze szaladósáv várja a mozogni vágyókat, a legkisebbek örömeire pedig hangulatos, fekete-sárga elemekből álló játszótér készült. Emellett természetes kővel burkolt sétálóösvények, mindenütt padok, szeméttárolók, ivókutak vannak, amelyek a házi kedvencek itatására is alkalmasak, ugyanis a park Segesvári út felőli részén egy kutyafuttató is helyet kapott. A játszótérezés, valamint a sportolás mellett a szabadidőközpontban kulturális rendezvények is helyet kaphatnak majd, ugyanis a létesítmény része egy kör alakú, korszerű színpad, alatta mosdókkal, a színpadtól nem messze pedig egy hangulatos, körbesétálható kilátó készült. A park bejáratánál lévő felületre aszfaltszőnyegget húzott a polgármesteri hivatal, és sportpályává alakították, látszólag futballpálya lesz, ugyanakkor egy teqballasztalt is kihelyeztek.

A négyhektáros park szinte minden szegletében térfigyelő kamerák vannak, amelyek segítségével fülön tudják majd csípni az esetleges rongálókat.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal eredetileg május végén, június elején tervezte megnyitni a Cserelja Zöld Parkot. Érdeklődésünkre, hogy miért nem sikerült használatba adni, annak ellenére, hogy úgy tűnik „kulcsrakész” a létesítmény, Soós Zoltán polgármester elmondta, Romániában május 13-án indította el a kormány az EU-s pályázatok 2024-es évre vonatkozó végelszámolásának a folyamatát, emiatt jogi szempontból a kivitelező nem tudta átadni. Jelenleg egy szerződés aláírására várnak, de remélhetőleg legkésőbb július végéig megnyithatják a korszerű szabadidőközpontot.

Fotók: Nagy Tibor

Elena Lasconi, Câmpulung város polgármesterét választották az USR elnökévé

Elena Lasconi, az Arges megyei Câmpulung város polgármesterét választotta elnökévé a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR), miután az ellenzéki pártot eddig vezető Cătălin Drulă parlamenti képviselő lemondott tisztségéről a június 9-i választási kudarc miatt.

Az USR-ben négyen pályáztak meg az elnöki tisztséget. Lasconi már a szerdán lezárult első fordulóban megszerezte az érvényes voksok több mint kétharmadát, így nem lesz szükség második fordulóra. A politikusnak az internetes szavazáson az USR 25 600 tagja közül 11 300 szavazott bizalmat, ami a leadott voksok több mint 68 százaléka – közölte Ionuț Mosteanu, az USR szóvivője.

Lasconi azt mondta: a párt élére kerülő új csapatnak összefogással és eltökéltséggel haladéktalanul újjá kell építenie az USR-t, mert szerinte „a romániai demokrácia elvesztése forog kockán”. Az ellenzéki párt új vezetője úgy értékelte: a hatalom olyan elavult pártok kezében koncentrálódik, amelyek csak mimelik, hogy négyévente kikérik a választók véleményét, valójában azonban „megvetik azokat a jóhiszemű, dolgos embereket, akiket meglopnak”.

Elena Lasconi bejelentette: a párt hétvégi kongresszusán arra is felhatalmazást kér, hogy az USR jelöltjeként induljon az ősszel esedékes romániai államelnök-választáson.

A piacvezető Pro TV kereskedelmi televízió műsorvezetőjeként és híradós tudósítójaként ismertté vált, erdélyi (hátszegi) születésű, közgazdász végzettségű Elena Lasconi 25 éves médiakarrier után 2020-ban pályázta meg és nyerte el akkori lakhelye, Câmpulung polgármesteri tisztségét, amelybe idén kétharmados többséggel új-raválasztották.

Lasconi eredetileg európai parlamenti listája élén akarta Brüsszelbe küldeni az európai liberális pártcsaládhoz csatlakozott USR, de Cătălin Drulă pártelnök tavaly novemberben visszalépett, miután Elena Lasconi egy tévéinterjúban felidézte, hogy részt vett és igennel voksolt a férfi és nő házasságán alapuló család fogalmának alkotmányba iktatásáról rendezett 2018-as (az alacsony részvétel miatt érvénytelenül végződött) népszavazáson.

Az idei EP-választáson az USR által – két kisebb párttal közösen – indított Egyesült Jobboldal Szövetség (ADU) nevű jelöltlista az érvényes voksok alig 8,71 százalékát szerezte meg, a megszerzett három EP-mandátumból kettő jut az – Újítsuk Meg Európát csoporthoz tartozó – USR politikusainak, egy pedig néppárti szövetségesének. A 2019-es EP-választáson az USR a Dacian Cioloș volt miniszterelnök vezette centrista PLUS-szal közösen a voksok több mint 22 százalékát szerezte meg, jelöltlistájukról nyolc képviselő került az EP-be. (MTI)

A hont aktuálisan lakó emberi-ség (töredék) legfontosabb két beszédtemája a foci és a rendkívüli hőség. Ezekkel kapcsolatosan aktuálisan rengeteg vélekedés, vélemény és meglátás hangzik el, kommentárok születnek, kiáltványok és sajnálkozások íródnak le és hozzá. Ahogyan az emberi természet is oly változatos, úgyannyira tarka a vélekedések egész szövevénye, bozótja.

Ennek okáért egy magát függetlennek tartó egyén azonnal valami másról ír. Ami éppen eszébe jut. A minap például az elmeállapot próbájaként összeírtam azoknak az osztálytársaimnak a nevét, akikkel az évek során átgályáztuk az első nyolc tanmenetet. Kilencvenhatot sikerült kifacsarnom az emlékek keszkesza spongyájából. Betűrendbe már a számítógéppel tettem, de ezt csak bosszantásul írom ide azoknak, akik a számítógépek uralmától rettegnek, öregesen dohognak ellene.

Szóval egyszer hetedikben a magyartanárnök, Zs. I. fogalmazásra bujtotta fel az osztályt. Sőt a

téma is adott volt. Nem a vakációs élményeket, közhelyeket kellett füzetlapra vetíteni, hanem a vajás kenyérről kellett önálló gondolatokat összehozni azon a vonalas felületen. Mit mondjak, megizzasztott. Mert azt mindenki leírta, hogy nagyon szeretem a vajás kenyeret, Szász Jancsi viszont azt írta, hogy ő annál is jobban a zsíros kenyeret zödhagyomával, retekkel vagy paradicsommal, esetleg mindezekkel meg még paprikával is. (Nem mint Szent-Györgyi Albert, aki nem szerette a paprikát, amit a felesége uzsonnára tett – akkoriban még a jövő Nobel-díjasoknak is uzsonnát pakolt a Nobel-díjjal várandós-várományos zsenifeleség, és a Curie házaspárnál sem lehetett másként –, szóval a paprikában fedezte fel a C-vitaminszert, nem mindjárt, türelmesen kivárt, amíg jött az eredmény quod erat demonstrandum.)

Krupa Júlia (álnév) viszont, akinek az apukája a vajgyárban dol-

gozott, akkor még a Poklos-patak partján, azt írta, hogy a vaját a tej-szövetkezetből kapja a gyár, ma már gépek köpülik (ilyen szakkifejezéseknek mi nem voltunk akkoriban birtokában), és hogy a kenyér hosszú utat tesz meg, míg a búzá-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

ból vagy rozból finom ropogós kenyér lesz az asztalunkon. Ilyen analitikus elme volt, fizikát végzett, és aztán elkallódott valahol a nyugati dzsungelben.

Azt senki sem írta le, hogy nem szereti a vajás kenyeret. (Ha így is lett volna.) A háború után voltunk, és szüleink sokat meséltek a háború alatti ételköltevényekről, vő-sárgarépából baracklevél, és a háborút követő második-harmadik évben a nagy aszályról, tehát valamiért ösztönösen megbecsültük

az ételt, amelynek az origópontja talán éppen a vajás kenyér volt. Békeidőben.

Nem úgy, mint ma. Amikor tele van az internet háborús fenyegetéssel és receptebbnél receptebbel, és például az unokám önkézüleg készíti el a cacikit (tzatziki), amit uborkacsipsznek nevezett a konyhaművészetre buzdító ötletadó. De ha az előbb azok ellen dohogtam, akik a gépi/digitális újdonságok ellen beszélnek, nekem sem illik, hogy ugyanabba a hibába essek. Tehát a vajás kenyérről így, a nyolcadik évtizedben biztos állíthatom, hogy sokkal ízletesebb barna kenyéren (amit most bajor kenyérnek hív a kozmopolita szakmai zsargon), és így, nyáreste, a focibajnokság szünetében vagy akár a küzdelmek alatt – öngólok tarkítva – ölünkben egy-két karéjjal, paradicsommal (oltyán) és paprikával (roppanos) egészen jól ki lehet birni a gólszűnetet. A sör csak ráadás. A vajás

kenyér életet hosszabbít. (Próbált.)

Ja és a vajás kenyér élvezete jelentősen enyhíti a kommentátorok fecsegését, adattültengését, a teljesen érdektelen és haszontalan ficitörténeti kisesszét, amit úgysem képes megjegyezni az, aki csak a labdarúgás szépségeire, kunsztjaira kíváncsi. És persze a kedvencek döntőbe jutását (nem kiesését) kívánja teljes szívvel és tele szájjal.

* Előbb persze megnéztem a helyesírási szótárban a vajás kenyér írásmódját: egybe vagy külön. Ugyanis még emlékszem, amikor a zsíros kenyeret egybeírtuk, de a vajás kenyeret nem, mert ideológiai megokolás szerint az utóbbit csak az uralkodó osztályok fogyasztották. Ezzel szemben a proletárok körében oly ritka volt a múltban, hogy csak jelzős szerkezetként volt ismeretes inkább, mint reggeli, uzsonna vagy vacsora alkalmával. (Ráadásul volt egy olyan háborúellenes jelszó: vaj helyett ágyú.)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (38.)

Radnóti Miklós és Karácsony Benő

Kiss Zsuzsánna

A megsejtett és dokumentált halál

Radnóti Miklós (Budapest, 1909. május 5. – Abda, 1944. nov. 9.) az emberiség legszörnyűbb eltévelyedésének, a „nemcsak parancsra, de kéjjel ölésnek” (Töredék, 1944) lett halálos áldozata. Születését ikertestvére és édesanyja halála kísérte; édesanyja haláláról csak tizenkét évesen, édesapja (agyvérzés miatti) hirtelen elvesztése után értesült, majd három évvel később tudta meg ikeröccse halálát. A szeretve óvott kamaszfiúban a sokáig elhallgatott traumák miatt és a maga érzékenysége révén kialakult egyfajta büntudat:

„Erőszakos, rút kisdéd voltam én, ikret szülő anyácska, – gyilkosod! [...] úgy emeltek föl a fény felé, akár egy győztes, kis vadállatot, ki megmutatta már; mennyit ér: mögötte két halott.” (Huszonyolc év, 1937)

Radnóti Miklós 1935 körül

Radnóti (Glatter) Miklósnak a gyermekkori „vörheny és a kanyaró vörös hullámain” (Negyedik ecloga, 1943) kívül csak vérszegénysége és fogfájása volt „civil” életében. Életerős és életvidám fiatalemberré cseperedett, de hátborzongató vilárossággal sejtette meg a rá és zsidó kortársaira váró borzalmakat:

„tél jön s háború jön; [...] férges föld fekszik szájamban és szememben s testem gyökerek verik át.” (Háborús napló, 1935–1936)

1943. május 2-án a költőt és feleségét Sik Sándor keresztelte római katolikussá a budapesti Szent István-bazilikában. Munkaszolgálatra mégis elvitték, ahonnan súlyos gerincbántalmakkal tért haza először, másodszer... A harmadik (bori) munkaszolgálatot öt és fél hónapos „erőltetett menete” azonban halálalal végződött. 1944 novemberének elején a visszavonulási parancsal már hazafele tartó magyar katonák két helyen, Heidenauban és Győrben

élve hagyták hátra szerencsésebb foglyaikat. Az áruklodó jelnek, koloncnak megmaradt huszonkét rabot gyalog úzték tovább hazafelé, már csak szabadulni akartak tőlük. Ahogy az *Elza pilótában* Babits rémlátomászerűen ábrázolta, hogy az örök háborúban a háborús gépezetet működtető emberek végeznek a sebesültekkel, úgy 1944. november 9-én „likvidálták” Radnóti szerencsétlen rabtársaival együtt.

A meggyilkolt költő zsebében ott volt a később előkerített „bori notesz”, a kockás füzetlapokra „araszolt” utolsó versek tanúsága, a *Hetedik* és a *Nyolcadik ecloga*, a *Nem tudhatom, a Levél a hitveshez*, a *Razglednicák...* A keserves fogolylétet kibírni, túlélni igyekvő alkotó ember életszeretetének, ragaszkodásának, lelkierejének dokumentumai:

„csodákban hittem s napjuk elfeledtem, bombázórajok húznak el felettem; szemed kékjét csodáltam épp az égen, de elborult s a bombák fönt a gépben s hanni vágytak. Ellenükre élek, – s fogoly vagyok. [...] ha kell, zuhanó lángok közt varázslom majd át magam, de mégis visszatérek; ha kell, szívós leszek, mint fán a kéreg, s a folytonos veszélyben, bajban élő vad férfiak fegyvert s hatalmat érő nyugalma nyugtat s mint egy hűvös hullám: a 2 x 2 józansága hull rám.

Lager Heidenau, Žagubica fölött a hegyekben, 1944. augusztus-szeptember” (*Levél a hitveshez*)

Hátborzongató, ahogyan utolsó verseiben a költő megsejti és egyben dokumentálja a rá leselkedő halált:

„Mellézuhanam, átfordult a teste, s feszes volt már, mint húr, ha patlan. Tarkólövés – Így végzed hát te is, – sügtam magamnak, – csak feküdj nyugodtan. Halált virágozik most a türelem. – Der springt noch auf, – hangzott fölöttem. Sárral kevert vér száradt fülelem.” (*Razglednica 4, Szentkirályszabadja*, 1944. október 31. A német sor: ez még felugrik.)

A halálba fulladt repülés

Karácsony Benő (Klärmann Bernát, Gyulafehérvár 1888. szept. 7. – Auschwitz, 1944) felháborodottan is rezignált hangneme Krúdy Gyula vagy Tersánszky-Józsi Jenő stílusához hasonlítható, s talán még inkább az „utód” Bajor Andoréhoz. Regényeiben kevés a valódi epika, és több a líra, illetve a szatíra. Próza stílusa sokoldalú, hangneme széles, ziliált, gunyoros, váratlanul szentimentális vagy groteszk és ke-

serű-bölcsen cinikus, de mindig sziporkázóan könnyed és elegánsan beletörődő. Ugyanakkor a háború alatti és Trianon utáni Erdélynek Karácsony Benő az egyik legplasztikusabb külső és belső ábrázolását valósítja meg. Orvosokkal és gyógyszerészekkel több művében is találkozhatunk. Orvos alakjaiban az orvosi hivatás és értelmiségi szolgálat groteszk fordítottját mutatja meg. Hasonlóképpen, görbe tükörben ábrázolja a poros provinciának, majd aztán eltulajdonított zsákmánynak minősülő örök vesztes erdélyi kisvárost és annak távlat-talanul tengő-lengő lakóit.

Első regényében, a *Pjotruskában* (Erdélyi Szépművés Céh, 1927) Karácsony Benő már az első fejezetben bemutat egy meglehetősen tökéletlen főorvost, aki a kisváros (a Trianon utáni Gyulafehérvár) el nem oltott tüzesete kapcsán eső után köpönyeg módjára vizsgálja ki, hogy ugyan hová lett a főtéri kútból a víz. Az egykori fejedelmi központ főtéri kútját a város régóta személtlerakó helyként használja, Kléber doktor tehát régóta folyamatosan mulasztást követ el, és a városi tanácskozáson, bárholgy csúricsavarja a mellébeszélést, csak ki-nevetik hanyag és eredménytelen „közegészségügyi munkavégzéséért”. Ugyanez a főorvos látogatja meg később (a XI. fejezetben) Csermely János elcsapott fogalmazót, a főhőst, aki napok óta beteg, és magas lázzal fekszik minden orvosi beavatkozás híján. Mire az ecetes borogatás lassan leviszi a lázát, Kléber doktor megállapítja, hogy betege „gyomorrontást kapott”. De ezúttal sincs igaza, mert főhősünk két napja semmit sem evett!

A nyomorból a forradalomig

A beteg főhős „egészségre és sikerre jutó” másik fele a regény címadó hőse, a Kiriljovics Pjotruskának becézett Baltazár György. Ő kisvárosi állástalan értelmiségi nyomorból jut el a forradalomig, kórházi ápolból lesz frontszolgálatos katona, majd internálás után sikeres írói pályát fut be a fővárosban, és „magánélete” is szerencsés alakul, mert szerető párta talál. Mindeközben rájön, hogy az emberiség kényszerre vagy önként, de elgépiesedve megcselekszi azt, amit „az emberiség gyarlóbb, könnyörtelen szemű fele”, a társadalom gépezete diktál. E gépezettel szemben, aki nem fél, nem haragszik és megpróbáltatásaiban sem érzi magát egyedül, az, bár „ítélet alá esve”, de nagy szerencsével képes félreállni. Baltazárnak ez a kimaradás sikerül; legjobb barátjának azonban, Csermely Jánosnak a meg nem értettség, a mindennapos csalódás és a kisszerűség felőrli gyenge idegzetét és egész szervezetét. Szülővárosába látogatva Pjot-

Karácsony Benő az 1930-as években

ruska-Baltazár már csak tanúja lehet a korlátolt körülmények elől pusztá álmaiba menekülő, „balekké” roncsolódott és megbomlott lelkű jó barátja haldoklásának. Mert mire Pjotruska hazajön, akkorra a méltatlan helyzetén értelmesen fordítani képtelen Csermely János éppen a repüléssel kísérletezik: bolhaszínű felöltője beléséhez bádoglemezeket erősít, és ugrásra készen a magas létráról lezuhan. A bádoglemezek a hasába fúródhatnak,

„belső vérzéstől elfakulva, alélt mozdulatlanul feküdt sokáig az ágyon. Orvost hívtak, aki magához térítette. A vizsgálat nem sok jót ígért. [...] A fogalmazót nagy belső fájdalmak gyötörték, de nem törődött a fájdalmaival, mellette volt most Pjotruska... [...] az egyetlen, kimondhatatlan barátja és osztályos társa, az egyetlen szív a szívek e zűzmaras jégkorszakában, amelyben bibliai szeretet lakozott iránta.” (*Pjotruska*, XIX. fejezet)

Az erdélyi létbe visszatérő

Karácsony Benő leghíresebb regénye a *Napos oldal* (1936), melynek hőse az önéletrajzi ihletésű Felméry Kázmér szobrász. A szobrász megjárja Párizst és Budapestet, kipróbálja a hivatalnokoskodást, dolgozik molnárként, de sohasem adja fel a maga belső szabadságát, és visszatér a kisebbségi és kisvárosi erdélyi létbe. Felméry Kázmér történetének második kötete, *A megnyugvás ösvényein* már posztumusz műként jelent meg 1946-ban. Életrajzi vonatkozás e regényben: Karácsony Benő fia (1919–1944) szobrászművész volt. A regénybeli szobrász így beszél a maga szellemi szabadságáról:

„Ami a világnézetet illeti, alapjában véve kevésre becsültem. Kötelességekkel zászoló, amit mindig ki kell dugni a padláslyukon, ha jön valaki. Jobban szerettem csupasz zászlórúd lenni, amelyen a játszi szél nem lebegtet semmiféle gyermekes lobogót. [...] A világnézet intézményével szemben nem bölcseségből, hanem egészségből voltam közönyös. Szerettem a napot, a varjakat, a hegyeket, a topolyafákat, a virágozó szárnaköröt és több efféléit, de azt a kancsalságot, amelyet világnézetnek neveznek, ő, ezt mülő és értéktelen dolognak tartottam. Ma

is az a nézetem minden világnézet-ről, hogy az úgy nézi a világot, mint mi a holdat: mindig csak egyik oldalát látja, és halvány gőze sincs arról, hogy mi történik az érem másik oldalán. Ami engem illet, én szeretek az érem mindkét oldalára rákacsintani.”

Szörös szenvedélyek, vad gondolatok gályarabjai

Mind regényhőseinek, mind a szerzőnek a napos oldal valójában csak egy-egy kacsintás erejéig jutott. És mégis, Karácsony Benő a végsőkig kitartott a csendes, józan humánus, a természet- és az emberszeretet mellett. Karácsony Benő Gyulafehérváron, Nagyváradon, majd Kolozsváron tanult, jogot végzett. Édesapja korán tönkrement, elmeegógyintézetbe kellett utalni, ami az író is megviselte. Karácsony első novellái a Gyulafehérvári Hírlapban jelentek meg. Az első világháborúban megsebesült, felgyógyulása után visszaküldték a frontra, és csak 1919-ben térhetett haza. Kolozsvárt megnősült, ügyvédi irodája volt, emellett írt. Részt vett (1942-ig) az Erdélyi Helikon marosvécsi találkozóin. Színdarabjainak is sikere volt. Észak-Erdély visszacsalása az anyaországhoz nem sok jót hozott neki. Később törődött bele, hogy távoznia kellene feleségével Kolozsvárról, végül már nem menekülhetett. 1944 tavaszán feleségét idegstanatóriumba rejtette; az aszszony pár hét múlva ott hunyt el. Fiát Budapesten egy épület teteme magá alá, amikor a falak tövében a nyilasok parancsára ásnia kellett... Az író a visszatávozott kereszt-levelekkel, rejtegetéssel és egyéb mentési módszereket bevető dr. Járosi Andor evangélikus lelkész, esperes és teológiatanár próbálta megmenteni, de Karácsony Benő akkor már oly apátiában volt, hogy nem hallgatott a menekítés tervére. A kolozsvári téglagyárból Auschwitza hurcolták. Nem tért haza. Járosi Andort a szovjetek hurcolták el fogolytáborba, pár hónap múlva ő is meghalt.

A haláltáborban Karácsonynak még sikerült egy élcet elsütnie, amikor költőtársával, Salamon Lászlóval találkozott. A költő érdeklődésére azt felelte, hogy „készsülök az árnyékos oldalt megírni”... A *Napos oldalt* még így fejezte be:

„Öröme és egyszerűsége születtünk. De rigolyáknak, szörös szenvedélyeknek és vad gondolatoknak lettünk a gályarabjai. Szemfényvesztők játszanak velünk, és mi kullogunk, torlódnak átkozott furulyájuk után, amely ostobán ravasz dallamával a vízbe csalogat, hogy ott szépen megnyuvadjunk. Baj van még velünk, nem ismerjük még fel a furulya hamisságát, és a sima tükör alatt a víz fullasztó mélységét...” (*Napos oldal, Vonulnak a madarak*, Tizenhetedik fejezet utolsó oldalának egyik bekezdése)

Karácsony Benő humorára és hitére egyaránt jellemző az a bejegyzés, amelyet a marosvécsi Helikon Társaság egyik tagjának, Bornemisznáné Szilvássy Karolának írt az emlékkönyvébe:

„1914-ben: egy aszpirin Galiciában, 1934-ben: egy piramidon Marosvécsen.

Milyen szerencse, hogy a Háború elmúlik, és milyen megnyugtató, hogy a Jóság nem tartozik a mulandó dolgok közé.

Marosvécs, 1934. június 24. Karácsony Benő” (Kemény János: *Kakukkfőőkák*, Bukarest, Kritérium, 288. old.)

Nyugdíjba megy a nagy „kalandor”, „a végvári vitéz”

Györfy Éva titkai

Közel fél évszázados pályafutásom alatt sok kedves kollégát búcsúztató ünnepségen vettem részt, de olyan élményben, mint június 24-én a marosvásárhelyi Stefánia napközi otthonban, soha nem volt részem. Már a déli óráktól szállingóztak az óvónők, a munkahelyétől megváltó 65 éves Györfy (Istvánfy) Éva volt igazgatónő, óvónő búcsúztatására készülve. Utóda, Kertész Katalin, a Stefánia napközi otthon vezetője verssel és egy fotómontázzsal színesítve mutatta be elődjének életét és tevékenységét. Alig ért véget a vetítés, amikor az udvaron felcsendült a dal: „Azért vannak a jóbarátok...”, majd kitérült a közönség, és mindenki együtt énekelte az óvoda udvarát megtöltő hálás szülőkkel, nagyszülőkkel, tanfelügyelőkkel, akik hosszú sort állva köszöntötték a munkahelyétől megváltó Györfy Évát. Tették ezt virágcsokrokkal és sok kedves emlék felelevenítésével arról, hogy felnőtként munka és szórakozás közben őket is nevelte az „óvó néni”, amit nem szégyelltek bevallani.

Mi a titka Györfy Éva népszerűségének, a feléje sugárzó szeretetnek és megbecsülésnek gyermekek és szülők szívében? A kérdésre kebresem a választ egy kellemes beszélgetés során, amelyet a napközi otthon udvarán lévő kispadon kezdtünk el, majd az igazgatói irodában fejeztünk be.

– *Az egyik legismertebb, legsikeresebb marosvásárhelyi óvónőként miért döntöttél úgy, hogy 65 évesen abbahagyod, miközben látható módon továbbra is tele vagy tenni vágyással, energiával?*

– Eddigi munkám nagyon sok időt igényelt, és nagyon keveset voltam a családdal, s bár a férjem is folyton úton volt, mégis mindenben segítséget nyújtott. Most nekem kell melléállnom, mert szüksége van a támogatásomra.

– *Egyéniséged, munkásságod ismeretében feltételezem, hogy Székelyföldről származol. Honnan indultál?*

– Kőröspatakon születtem, majd a politikai változások úgy hozták, hogy édesanyám munkahelye miatt költöznie kellett a családnak, így kerültünk 1969-ben Székelyudvarhelyre, és ott éltem 1988-ig.

– *Gondolom, hogy a hírneves óvodapedagógus- és tanítóképző iskolába jártál.*

– Valóban, a képzőben végeztem, majd visszahívtak az iskola, és tíz évig a gyakorló óvodájában dolgoztam, amelynek az alapító igazgatója voltam.

– *Miért választottad az óvónői hivatást? Voltak kisgyermekhez kötődő kellemes élményeid?*

– Nem én, a szüleim választották, mert abban az időben ez volt a legbiztonságosabb életút, egy jó állás, amelyben a társadalmi megbecsülés, a fizetés is megvan, és méltóan lehet leélni az életünket. Akik egyetemre mentek, sokan közülük Moldvában kötöttek ki akkoriban.

– *Az udvarhelyi tanítóképzőnek viszont olyan hírneve volt, hogy oda bejutni és elvégezni jó ajánlólevélnek számított bárhol Erdélyben.*

– Annak idején Geréb Péter matematikatanárunk mondta is, hogy a képző elszippantja az egyetemek elől a legjobb képességű diákokat. Mi az első osztály voltunk, akik az öt helyett négy évet jártunk. A következő évben tanítókat képző osz-

tály indult, és a két szak egyik évről a másikra váltakozva ismétlődött. Tanáraink „igazi pedagógus” példaképek voltak, igazon tehetséges lévén kémiából, tizedik osztályig nem voltam meggyőződve, hogy valóban a képzőt akarom, ahonnan a kilencedik végén el is tanácsoltak. Tizedik után döntöttem el: ha végül ezt a szakmát választom, akkor a legjobb kell hogy legyek benne.

– *Óvónőként hogyan érted el, hogy annyian megszerettek, és a csoportodba akarták adni a gyermeküket?*

– Nem vagyok szabálykedvelő ember. Az udvarhelyi tanítóképzőben az induló óvodapedagógus-képző osztályba jártam (ahol a magyarországi tananyagot használtuk, mert az itthoni még nem volt kidolgozva), a tanárainkkal együtt tanultuk a mesterséget, járt az Óvónők Lapja, amiből sok információhoz jutottunk. Tanáraink a város összes óvodájába beosztottak gyakorlatra. Első éven legkevesebb heti két órát hospitáltunk (órát hallgattunk), de másodévtől már tanítottunk, és harmadéven egész napokat töltöttünk az óvodában. Sokkal több volt a gyakorlat és így a lehetőség is magunkat kipróbálni. Nyáron helyettesítettük az óvónőket. Tizenegyedikes koromban egy hónapot dolgoztam 40-50 gyermekkel az egyik óvodában. Ha az ember viszsza gondol arra, hogy mi volt az óvodában, ami őt megmozgatta, és amit szeretett, akkor adja magát a feladat, hogy mit tegyen a gyermekekkel, hogy ők is megszeressék. Én szerettem velük dolgozni, amikor nem kényszerítettek, és szembe mertem szállni értük, ezért is volt sok konfliktusom mindenfelé.

– *Egy óvodában sok izgó-mozgó kisgyermek van, hogyan lehet elnyerni, lekötöni a figyelmüket, együttműködésre szoktatni őket?*

– Egy nagy kalandor vagyok, a szüleim tudatosan féken tartottak abban, hogy ne állandóan valami új eseményben vegyek részt, amit én találok ki. Az óvoda egy olyan helyszín, ahol a gyermekek igényeinek megfelelően megélhettem a kalandjaimat, akár felnőtként is mindazt, amit gyermekkoromban esetleg nem engedtek meg nekem, természetesen a gyerekekkel együtt.

– *A figyelmüket úgy lehet lekötöni,*

– *hogy feladatot kell adni nekik, az életkori sajátosságaikat figyelembe véve. Legjellemzőbb a mozgásigényük, ezért lehetőséget kell biztosítani a mozgással való fejlesztésre. Egyes fokozati dolgozatom témája A tanulási nehézségek megelőzése mozgással, amiben arról írtam, hogy mi mindent lehet mozgással tanítani, a matematikát, sőt a verset is. Amit lát, hall a gyermek, azt megjegyzi, ha megjegyzi, de amit nemcsak látott, hanem fogott is, amivel cselekedett, az biztos, hogy beépül a tudatába, és meg is marad. Ezért arra törekedtem, hogy mindig valamilyen alkotó tevékenységet adjak a gyermek kezébe. Engedtem, hogy vágjon, ragasszon, dolgozzon, kibontakozzon, és ami elkészült, azzal voltam megelégedve. Volt olyan csoportom, amelynek tagjai jöttek, egy könyvet és bizonyos anyagokat kértek, én odaadtam, és délutánra csodaműveket hagytak itt vagy vittek haza. Tanítványaim közül sokan a művészeti iskolában tanultak tovább.*

– *Egyébként az oktatási rendszer minden szintjén dolgoztam, az óvodán kívül tanítottam I-IV. és V-VIII. osztályban és főiskolán is, de mindig rájöttem, hogy az óvodát szeretem a legjobban.*

– *Részleteznéd a mondottakat néhány szóban?*

– Az udvarhelyi évek előtt voltam tanítónő egy évet Muzsnán, tanítottam egy évet a Marosvásárhelyi 7-es Számú Általános Iskolában, gyakorlati tevékenységet vezettem a kántor-tanító főiskolán. Voltam tanítónő Maroskeresztúron, majd a 20-as és a 13-as napközi otthonokban óvónőként dolgoztam, 1997-ben letettem az első fokozati vizsgát, és nagy kanyarokkal 2002-ben helyeztek az akkor már Stefánia nevet viselő óvodába. 2003-tól vettem át az intézmény vezetését.

– *Mit találtál itt, amikor a Stefániába jöttél, és igazgatóként mit sikerült megvalósítanod?*

– Amikor idejöttem, kezdetben hat óvónő kolléganőm volt, jelenleg tizenketten dolgoznak a magyar és hatan a román tagozaton, valamint kilenc dadas, az igazgatónő, a könyvelő és a titkár. Ezenkívül hozzánk csatolták a 4-es és a 3-as óvodákat is.

Kovács Júlia tanfelügyelő átadja az érdemleveleket

Egy olyan óvodába jöttem, amelynek hírneve volt. Elődömnek, Zita óvó néninek sikerült kiharcolnia a névadást, kis füzet készült az óvoda történetéről. A múlt megvolt, de nem volt jövő. Három teremben felváltva (délelőtt és délután) hat csoport működött, hat óvónővel, és volt egy másfél normás dada. Egyik barátunk viccesen meg is jegyezte, hogy miért nem indítunk látogatás nélküli szakot is.

Amikor átvettük az óvodát, és idekerült a sok fiatal óvónő, nagy lelkesedéssel indítottuk a tanévet, vetítettünk, kitéttük a szabadidő-programunkat. Ráálltunk arra, hogy a gyermeknevelés nemcsak abból áll, hogy bejöttünk az óvodába, és megtartottuk a foglalkozásainkat az óvoda keretén belül. A Procardiával dolgoztunk együtt, odajártak a gyermekeink fejlesztő tornára. A H2O klubot mi segítettünk létrehozni, és úszni mentek a gyermekek heti két alkalommal az óvónők kíséretében. A gyermeknap környékén háromnapos sportrendezvényt szerveztünk, megtartottuk a környezetvédelmi napokat, a beporzás világnapján méhészeket hívtunk jellegzetes méhésztözetben, a gyermeket megkínálták lépes mézzel.

Nemcsak beszélni kell a gyermeknek, hanem kell engedni, hogy tapasztaljon. Ha lefekezzük őket, hogyan várjuk el, hogy valamit tovább tegyenek? Még akkor is, ha együtt jár egy csomó kellemetlenséggel, mert rendtelenség van körülöttük, én azt az utat vallom, hogy a gyermeknek meg kell adni a tapasztalás esélyét ahhoz, hogy fejlődjön, és élvezze azt, amit csinál.

Az eredményért a magam körében nem mindig kaptam elismerést, de amikor külföldi vendégek jöttek, vagy a minisztériumból érkeztek látogatásba, akkor megérdemlődték, hogy magánóvoda vagyunk-e, ami végül is elégtételt jelentett.

– *Említettél, hogy nem volt jövő, mit tettél még azért, hogy legyen?*

– A nagy gond az volt, hogy a délutános csoport távozása után a vedreket és edényeket ki kellett

rakni, hogy az eső azokba hulljon. El volt rohadva a parketta, és egy nyomorúságos állapotban lévő épületben dolgoztunk.

Az igazgatást azért vállaltam, mert szerettem volna egy olyan intézményt létrehozni, ahol nem pénzért kapja a szülő a feltételeket, mert nemcsak a gazdag gyermekek érdemlik meg ebben az országban, hogy jó feltételek között szakosított nevelésben részesüljenek. A kolléganők pedig otthon érezték magukat, és szívesen, ne félve, nyugtatóval jöjjenek dolgozni. A legnagyobb elégtételeim az volt, hogy soha egy kolléganő sem mondott nemet, ha valamire megkértem.

A városban azonban egyre nagyobb volt az igény a hosszított programú óvodára. Márton Jutkával, aki a katolikus egyháznál a műemlékvédelemmel is foglalkozott, és a lányai hozzám jártak, egy alkalommal felmentünk a padlásra, és a véleménye az volt, hogy a tetőteret be lehet építeni. Az első dokumentumot el is készítette, amivel elindultam. Akkor végeztem igazgatóként a menedzserképzést, és ez volt a dolgozatom témája, miért ne próbálkoztam volna! Beadtam a városi tanácshoz a kérvényt, amit a képviselők aláírtak, aztán mély csend következett, majd megkezdődött a harc... A legnagyobb támogatónk, aki a leginkább mellénk állt, és minisztériumi pénzeket irányított ide, Borbély László, akkoriban területfejlesztéssel megbízott miniszter volt. A városnál elkészítették a felújítási terveket, majd elvégezték a bővítési munkálatokat a minisztériumi határozattal kapott pénzből. Egy év alatt készült el az átalakítás, addig a gyermekekkel a Deus Providence Tanulmányi Házba költöztünk.

Azóta hivatalosan kilenc csoportunk van, hat magyar és három román, bár sokkal többre lenne szükség. Jelenleg próbáljuk a törvény előírásaihoz igazítani a gyermekek számát, ami a fokozott igény miatt nagyon nehéz. A szomszédságunkban van egy rossz állapotban lévő üres lakás, ami lehetőséget nyújtana az óvoda bővítésére, de a korábbi polgármestertől azt a választ kaptuk, hogy az épület lakásrendeltesét nem lehet megváltoztatni. Reménykedünk egy kedvező elbírálásban. Ahogy abban is, hogy a tetőtéri helyiségek szellőztetőrendszerének a korszerűsítésében is támaszkodhat az óvoda a városi önkormányzat segítségére. De ez már az új vezetés dolga lesz.

– *Ha jól tudom, a cserkészeten is tevékenykedtél.*

– A cserkészmozgalomban olyan közösségbe kerültem, ahol megtaláltam a helyem, jól éreztem magam, és a gyermekem is, akinek a fejlődését mi irányítottuk, és nem az utca. Kezdetben a Teleki Sámuel cserkészcsapathoz kapcsolódtam,

(Folytatás a 8. oldalon)

A munkatársak körében

Milyen ruhában menjünk a strandra?

Casoni Szálasi Ibolya

Mivel itt a meleg és vele a várva várt strandszezon, ezúttal vegyük számba, hogy milyen ruhában menjünk a strandra. Idén is többféle mintájú és stílusú divatos, a klasszikus virágmintástól a szintén örökzöld párdumintásig, a csipkehatású áttört és a bohó stílusú úgyszintén.

A legbiztosabb választás a BOHÓ stílusú ruha, mely szellős, ezért a legkedveltebb darabok közé tartozik. Ha etno minták, finom csipkék, rojtok vagy gyöngyök díszítik, még trendibb.

Tökéletes kiegészítők a szalmakalap, a fonott táskák vagy kosár, a fából vagy ásványokból kézzel készített ékszerek és a parafatalpú papucs.

Még kényelmesebb és lezserebb mozgást biztosít egy túlméretezett darab, mely világos színű és természetes anyagból, pamutból vagy a vászonból készült.

Ha divatos darabot akarunk választani, vegyünk egy PÁRDUMINTÁS strandruhát, mely vad, extravagáns hatást keltve tökéletesen beleilleszkedik a tengeri tájba.

A párduminta népszerűségét az avantgárd mob wife trend befolyásolta, mely a luxus, a maximalizmus és giccs keveréke.

Ha maxiválozat mellett döntünk, magabiztosságot fogunk sugározni, és arról teszünk tanúbizonyságot, hogy lépést tartunk a legutolsó divattal.

Ezek a ruhák a legjobban túsarkú szandálokkal és Mary Jane körömcipőkkel találhatnak, viszont a strandra inkább válasszunk kényelmes, lapos lábbeliket, mint például a gladiátorszandál (vagy római szandál), mely az ideai nyár egyik legdivatosabb lábbelije.

A SZATÉN strandruha is nagyon divatos. Ez az érzéki és simulékony öltözék nemcsak napközben, a strandra, hanem egy esti sétához a tengerpartra is tökéletes.

Ez az anyag a könnyedség és frissesség érzését kelti, a vékony pántos fazonok a legdivatosabbak.

A minimalisták és klasszikusok rajongói között a fehér mellett a FEKETE a legnépszerűbb szín.

Aki nem kedveli a trópusi mintákat, gazdag díszítéseket vagy intenzív színeket, az nyugodtan válasszon egy fekete strandruhát, még akkor is, ha az elég ritka, viszont az számít, hogy jól érezze magát benne. Hogy minél szellősebb legyen, válasszunk kivágásokkal, áttört mintákkal, betétekkel, rojtokkal díszített fazonokat.

Egy másik népszerű választás a HOSSZÚ vagy MAXI strandruha.

Az ideai nyáron divatosak a klasszikus fehér és fekete és az üde színekben pompázó darabok, a dopamine dressing (a viselőjének örömet szerző) trendnek megfelelően.

Ha fukszia, napsárga, narancssárga vagy peach fúzz (barackrózsaszín) árnyalatokat választunk, mindenikben biztosan divatosak leszünk.

A szabása lehet légies, mellrészig erő, szűk, padlóig erő, és divatos, mélyen dekoltált is.

Aki kedveli a színeket, válasszon MINTÁS strandruhát.

A színes csíkok, trópusi motívumok, tengeri minták mind divatosak idén, hogy csak egy párat említsünk meg.

Ha biztosra akarunk menni, válasszunk egy VIRÁGMINTÁS strandruhát, mivel ez biztos választás: szépségük, időtlenségük és nőiességük tagadhatatlan.

Az apró virágos, ami egy kis rétre emlékeztet, vagy az óriásvirágok által díszített anyagokból készült ruhák könnyedséget kölcsönöznek a ruhának, és nyári hangulatot varázsolnak.

A rövid, virágos ruhák kiemelik a napbarnított lábat, és természetes bájít kölcsönöznek.

A meleg időszak ideális a FEDETLEN HÁTÚ ruhák viselésére. Ha fehérre választunk, az még jobban kihangsúlyozza a le barnult bőrt.

Egy másik, idén divatos darab, mely a strandruha alternatívája, a STRANDTUNIKA, melyet (ha a városban nem is) a strandon nyugodtan viselhetünk a fürdőruhánk fölött.

A legfelkapottabbak a hosszú ujjú maxitunikák és az ultramodern horgolt darabok, melyek teljesen láthatóvá teszik a bikinit.

Semmelweis Egyetem

Először mentették meg egy beteg látását lábszárból kivett ideggel

Magyarországon először a Semmelweis Egyetem plasztikai sebészei és szemészei hajtottak végre egy olyan speciális műtétet, amely során lábszárából kivett ideggel mentették meg egy beteg látását – tudatta az intézmény szerdán a honlapján.

A közlemény szerint a beteg lábszárából kivett 15 centiméteres ideget ültették be egy érzőidege és a szeme szaruhártyája közé, hogy a szaruhártya visszanyerhesse érzékelési funkcióját.

Az első műtétet sebészeti és szemészeti csapat együttműködésével végezték el egy középkorú nőn, aki központi idegrendszeri tumor által okozott idegkárosodás következtében küzdött rendszeresen kiújuló, nem gyógyuló szaruhártyafekélyvel.

A beteg három szemműtéten esett át korábban, hogy a fekélyek gyógyulását, a szaruhártya hámosodását elérjék és a további látásromlást megelőzzék. A műtét óta a fekély nem tért vissza, a beteg életminősége folyamatosan javul, ezzel pedig sikerült megakadályozni, hogy teljesen elveszítse a látását – közölte az egyetem.

Mint írták, diabétesz, tumorok, központi, perifériás idegproblémák, arcidegbénulás, vírusos fertőzések, Sclerosis multiplex és akár veleszületett agybetegségek is okozhatnak olyan szaruhártya-idegi elváltozásokat, amely során a beteg szemfel-színe elveszti érzékelési képességét. Ilyen esetekben nem kezd el automatikusan könnyezni a beteg szeme, vagy nem csukja be, ha belerépül egy bogár.

Ennek orvoslására honosított meg egy, az Amerikai Rekonstrukciós Mikrosebészeti Társaság éves konferenciáján látott speciális eljárást a Semmelweis Egyetemen Klárik Zoltán, a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika plasztikai sebésze – olvasható a közleményben. (MTI)

A felelősség, az elköteleződés nem vállalása

A társadalom infantilizálódása

Albert Ildikó

A napokban baráti beszélgetéseken többször szóba került, hogy érdekesen megváltozott az életkorok behatárolása, illetve a jellegzetességeik is módosultak. Lelki fejlődésünk, a különböző életszakaszok alakulása eléggé ellentmondásosan változott az utóbbi évtizedekben.

Céltalanság

Miközben már régen megállapítottuk, hogy nagyon felgyorsult a biológiai érés – a kisgyerekek hamarabb kezdenek el járni, beszélni, hamarabb jelennek meg a külső nemi jegyek, illetve a nemi érettség jelei (bár ezekről ma már nem prűdség, hanem egészen más, divatos okokból nem ildomos beszélni) és hasonlók –, a pszichés érés egyre inkább kitolódik.

Nemrégiben olvastam, hogy Svájcban a tanárok kötelesek a gyerekek pelenkáját kicserélni, hisz ott még 11 évesek is járnak így iskolába! Az pedig, hogy egymás után próbálgatja az ifjú az egyetemeket, hátha valamelyik megtetszik, hisz semmi elképzelése sincs arról, mihez szeretne kezdeni az életben, az életével, egyáltalán dolgozna-e valamit (mert így szép az élet, helyélve, mikor sokat lehet bulizni, és sok mindent megélni), mondom, a céltalanság lassacskán már nálunk is sokak bevett szokása lett.

Az örök gyerek szindróma

És míg nem is olyan régen a kapuzárás pánikról értekeztünk, ma már inkább örök ifjúként szeretne mindenki élni, és túlélni az öregség borzalmaival, ami mára elfogadhatatlan állapottá minősült a divatnak és a médiának „köszönhetően”. Embertömegek harcolnak – hiába! –, hogy kibekkeljék a koruk jelentette változásokat, és meghazudtolják a valóságot, ahelyett hogy egyszerűen örvendének az életnek, megélve mindazt, ami megadatott. Ráadásul megjelent egy újabb félelem, a kapunyitási pánik, azaz, mint a neve is szépen jelzi, heves ellenállás lépett fel az otthon elhagyásával és a szülői gondoskodás feladásával szemben. Kialakult a Pán Péter-szindróma, az örök gyereknek maradó regényhős neve alapján, vagy más néven a mama-hotel jelensége. Azokról a huszonéves, de egyre gyakrabban harmincas-nyolcvenesekről (gyakrabban férfiakról) van szó, akik otthon laknak, és legtöbbször a szülei nyakán élnek. Akárcsak a mesebeli Pán Péter, általában ezek a személyek sem akarnak felnőni, függetlenné válni és felelősséget vállalni. Rendszerint jellemző rájuk egyfajta megrekedtség a gyerekkorban, olykor a tinédzserkéhez hasonló érzelmkitörések és az érzelmek kezelésének nehézsége, a halogatás, az agresszivitás, mások hibáztatása, a negatív kritikától

való félelem: egyszóval képtelenek saját lábukra állni, illetve ez akkora energiát követelne tőlük, amekkorát nem hajlandók (nem képesek?) befektetni.

Helikopterszülők gyermekei

Ezek az egyének kerülnek az elköteleződést, ami sajnos sokkal általánosabb jelenséggé vált mára, túlmutat a kórkép egyénein, és másokra is gyakran jellemző. Következésképp egyre többen nem vállalják fel a párkapcsolatot, vagy inkább az alkalmi kapcsolatokat részesítik előnyben.

Ha esetleg külön élnek, akkor semmilyen vagy csak nagyon minimális házimunkát végeznek, és jellemzően még a mosnivalót is

inkább hazahordják. A pénzzel nehezen gazdálkodnak, leginkább egyik napról a másikra élnek, a megkeresett pénzt pedig szórakozásra vagy különböző élvezeti cikkekre költik, mert valamilyen szerfüggőség is társulhat hozzá.

A jelenség kialakulásának sokfaktoros oka van, de valószínű, hogy leginkább a szülői nevelési stílus a hibás, hogy gyermekünkben felnőni nem akaró személy válik. Elsősorban a túlféltő vagy a helikopter- (állandóan ott köröz a gyermeke fölött) szülő, illetve a megengedő szülői nevelési stílusok azok, amik a leginkább kapcsolatba hozhatók vele. Míg az elsónél a szülő nehezen engedi el a gyermeke kezét, és igyekszik minél tovább otthon, maga mellett tartani, addig a másodiknál inkább az jellemző, hogy nincsenek határok. Az ilyen gyerekek úgy nő fel, hogy bármit megtehet, a szülők mindent megoldanak helyette anyagilag és egyéb területeken egyaránt, így soha semmiért nem kell megoldoznia, illetve nem kell felelnie az elkövetett helytelen tetteiért. Nem meglepő, hogy később önértékelési problémákkal küzdő felnőttekké válnak, akik halogatják azt, hogy a saját lábukra álljanak. Valószínűleg a ma annyira divatos szerepfelcserélés (a megengedő stílus szélsőséges változata) is – aminek következtében a gyerek vezényli a család életét, ahol minden neki, a

szeszélyeinek van alárendelve – közrejátszik abban, hogy a gyerekek úgy érzik már jócskán felnőttként is, hogy ő az úr a házban, mindenkinek őt kell (ki)szolgáltatnia, közvetlen környezetének kutya kötelessége tehermentesíteni az életét.

Női kíséreljenségek

Ráadásul minden jel arra mutat, hogy a Pán Péter-szindrómának létezik egy női kíséreljensége, amit Wendy-szindrómának hívatnánk. Hiszen, ahogy a mesében is, Pán Péter mellett sokszor van egy női figura, aki olykor észrevétlenül hoz döntéseket helyette, főz, mos, takarít, ezzel is késleltetve a Pán Péterek felnötte válását, így létezik a mindennapokban is egy hasonló szereplő, aki sokszor (ám nem minden esetben) az anya.

Ami a legrosszabb, hogy közben, mindezek következtében, létezik az egész társadalom egy általánosabb infantilizálódása. Tömegjelenséggé vált a felelősség nem vállalása, az el nem köteleződés, az egocentrizmus, a követelőző, védelmet és kiszolgáltatást, a „rendezze már el valaki a dolgokat” magatartás, a hátrítás, a divatörület, mellyel naponta találkozunk, és viseljük önkéntelenül az áldatlan következményeit.

Az ellenszer? A megoldás?

Úgy tűnik, az is egyéni: meg kell teremtenie mindenkinek a maga saját külön kis világát – a maga értékeit, kapaszkodóit, kapcsolatait, használható és vállalható eszmérendszerét. Nem könnyű, de nem is lehetetlen.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Motto: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén június 20-tól július 22-ig tartózkodik a Nap a Rák jegyében. Berobbant az igazi nyár. A fény és a forróság megtapasztalása zajlik mifelénk. Ez talán így van rendjén. Mindig is így volt, és így is lesz a mi drága Kárpát-medencénkben. A Nap az életünk forrása, és ahelyett, hogy élveznénk az általa megélhető örömeiket, mindent megteszünk, hogy összezavarjuk azt a rendet, amely, bár nem tökéletes, mégis megtart bennünket. Nem találjuk a helyünket, békétlenek vagyunk, háborog a lelkünk, vágyaink és ösztönös cselekedeteink malmában örökdünk. Ha nem így lenne, akkor nem olyan vezetőket választanánk, akik a konfliktusok fokozását képviselik. Vajon a többség tényleg elvezítette a józan esztét? Nincs itt semmi látványos – mondják –, senki sem akar háborút. Csak hát mindenki pénzei, hordja a fegyvereket a háborús övezetekbe, és mind jobban belekeveredik abba, ami a rombolásról, a megnyomorított életéről, az árvaságról, a szenvedésről és a nélkülözésről szól. Árész tombol, Hadész pezsgőt bont, és az ember tévelyeg az útvesztőben, melynek talán nincs is kijárata.

A Rák ember gondoskodó típus. Süt, főz, és megkínál belőle. Szereti érezni, hogy szükség van rá. Ameddig ezt az utat járja, kiegyensúlyozott és boldog. Ha megsuhintja a fölöslegesség szele, akkor szomorú, depressziós lesz. Önsajnálatai körül, és hajlamos a környezetét is magával rántani ebbe a negatív érzelmi örvénylésbe. A mai modern társadalom

egyik fő problémája az, hogy kevés gyermek születik Európában. Ha van is, felnőtt kirepül a családi fészekből, és máshol keresi boldogulását, nem az ősei földjén. Elmennek a gyerekeink, elmennek az unokáink. Mindenki magával van elfoglalva. Beszippantja a vágyvilág lidérce, és azt sem veszi észre, hogy már senkire és semmire nincs ideje. Virtuális világokban, fantázialabirintusokban tévelyeg, és azt sem érzékeli, hogy a nagybetyűs élet elrohan mellette. Ha feleszmél magányára, néhány pohár itallal, nyugtatóval, netán drogokkal fojtja el vészesen fogyó életvágát. Így kevésbé fáj, és elviselhetőnek tűnik az elviselhetetlenül nyöszörgő valóság. A racionalitás pillanatnyi eltírása tüneti kezelés. Nem más, mint a problémák elfedése, szőnyeg alá söprése. Sajnos előbb-utóbb kukorékol a kakas. Megszólal az ébresztőóra. Egy új nap kezdődik. Még egy lehetőség a szellemi ébredésre. Magadon változtass, és ezáltal egy új világ nyílik meg előtted!

Itt a nyár! Vegyük elő a telefonunkat, és használjuk az eredeti rendeltetésére szerint! Hívjuk fel valamelyik családtagunkat, barátunkat! Hívjuk el egy kávéra, egy sörrre vagy fröccsre! Beszéljünk, érezzük jól magunkat, és tegyük meg az első lépést! Az első lépést abba az irányba, amit úgy nevezhetünk, hogy valóság. Szokjunk vissza lassacskán a valódi életbe, oda, ahol együtt képesek vagyunk megoldani a legnehezebb feladatokat is! Szükségünk van egymásra, mert egyedül nem megy. Ezt üzeni a Rák csillagkép ma neked.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Györfy Éva titkai

(Folytatás a 6. oldalról)

utána megalakítottam a sajátomat, Dr. Bernády György néven. A közösség formálódott, a rendezvényekre jöttek a szülők is, családias volt a hangulat. A cserkészmozgalom rendezvényein én oktattam a népi gyermekjátékokat, tábornívezőt felelős voltam, és a kulturális programokat szerveztem főleg, de szervezési feladatok is adódtak.

– *A cserkészlet mellett más szabadidős rendezvények szervezését is felvállaltad.*

– 2003-ban jegyeztettünk be egy egyesületet Garabonciás néven, amelyet olyan céllal hoztunk létre, hogy a város gyerekeinek a szabadidő eltöltésére biztosítsunk lehetőségeket. Egy kisvárosból jövő anyaként úgy láttam, hogy nincsenek alternatívák. A gyermeket normálisan nevelni közösségben lehet, ami nem egy esetlegesen utcán épülő csoport. Ezzel szemben mesterségesen létre kellett hozni azt a közösséget, ami a jó célt szolgálja. Így kezdtük a Garabonciással a táborok szervezését, ami céltudatosan honismereti volt, mindig költöztünk valamerre, ahol a népi mesterségek megismerése is lehetővé vált. Szalmát feldolgozni Kőröspatakon táboroztunk, az agyagedények készítésével Pálpatakon ismerkedtünk, a természeti szépségek megismerésére a Vargyas völgyében a Szent Gellért Alapítvány házában szervezett tábor nyújtott lehetőséget. A kalandozás lehetőségét kell nyújtani a fiatalok számára, egyébként ők keresik meg a kalandot. Ezt a célt szolgálták a kerékpáros táboraink, télen pedig a sítáborok. Ahogy nőttek, az igényeiknek megfelelően szerveztük a sítáborokat. Szóvalán kezdtük a TOK-ban. Nem az volt a célunk, hogy a versenyszívet neveljünk, a téli természet szépségeit szerető kisközösség létrehozására törekedtünk, hogy kimozdítsuk a számítógépet, a tévé elől a fiatalokat. A Madarasi Hargita volt az utóbbi időben a leghíresebb, ahol meg is volt a fészünk, az erdészektől bérelt házban, de már nehezen tudjuk az igényeket kielégíteni. Elégedetlen szülők mindig voltak,

de most már szülőközösség épült, a gyermekekkel jönnek a szülők is, és így családiassá vált a rendezvény. Mivel tavaly már nem tudtam részt venni, a fiam meg a lányom vette át a szervezést.

A kora délután folyamán kollégáimnak mondott köszönetet Györfy Éva. Bevezetésképpen édesanyját idézte, aki szerint egyetlen dolgot meg kell tanulni: ha egy közösség élére állsz, akkor a közösségért reszkírozni kell, és fel kell vállalni a nehézségeket. Ha nem tudod megtenni, ne állj oda, ha odaálltál, akkor ez végigkíséri az életedet. Én odaálltam.

– Köszönöm, hogy velem voltatok, gondoltam, hogy mindenkit segítettem, vagy mindenkit békén hagytam, hogy személyiségének megfelelően végezze a dolgát, és hiszek abban, hogy mindenki el is végezte, és el is fogja végezni. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy úgy dolgozzon, ahogy tanulta, ahogy érzi, és így van lehetősége a fejlődésre – mondta, majd arra kérte munkatársait, hogy vigyázzanak a kisegítő személyzetre is, akikhez hasonló nincsen a városban. Megköszönte családjának, aki nélkül és a külső barátok nélkül a vállalt feladatot nem tudta volna véghezvinni, majd meghívta az általa készített finomságokkal teli asztalhoz az ünneplőket, akik egy ovis eszközzel, marcipán kisgyermekkel díszített tortával kedveskedtek.

A későbbiekben szebbnél szebb versek és Kovács Júlia óvodapedagógusokért felelős tanfelügyelő köszöntője hangzott el, aki a tanfelügyelőség és a magyar tanfelügyelők nevében elismerő okleveleket adott át az ünneplőknek. „Györfy Éva pedagógiai pályafutása során nem csupán munkájával alkotott kiemelkedőt, hanem hozzáállásával, elszántságával és azon képességével, hogy mindig a legjobbat hozza ki másokból. Szakmai tudása, gyakorlatias gondolkodása és több mint két évtizednyi vezetői képessége révén formálta, alakította és végvári vitéz módjára védte a Stefánia napközi jövőjét” – értékelte az ünneplőt tevékenységét Kovács Júlia. (bodolai)

		NŐI NÉV (JÚN. 2.)	ERKÖLCS- TAN	FELTÉVE VAS- KALAPOS	ÉBRED	ÜRES KASI	FÉRFINEV (JUL. 2.)	LÉTEZIK ENS ... (VALÓS, LÉTEZŐ)	VOLT (LATIN)	GLÉDA	FÉL ZSÁKI	HAMIS TÖRTÉ- NELMI KÖZNEV	RAG A-BEN PÁRJA	RANG- JELZŐ ELÓTAG	ÁRPÁD VEZÉR APJA
Baltasar Gracián <i>véleményét</i> <i>idézzük</i> <i>a rejtvény</i> <i>fősoraiban.</i>		1.													G
2.	T	HATALMÁ- BAN TARTÓ	SZEKÉRNYSI TEHER	RAVASZDI	DOLGOZIK A MOZDONY	FÉRFI AR- GÓBAN			MÉLY NŐI ÉNEKHANG NYÍL MUTAT- HATJA				TRIPLÁN TÁNC	DÁTUM- KÉPZŐ	
KONTINEN- TÁLIS PÉNZ		JUTTAT			PERU AUTÓJELE		ERREFELEI		JEGYZETEL			FEKETE I. KACSAJA			A BŐR VEGYJELE
VILLAMOS BUSZ		BAGDAD LAKÓJA			NÉMA RÁCI		DUBLIN LAKÓJA		FEJETLEN RABI			ARALI			NÉMET TAGADÁS
PLÉD		ANTIK		ÓSI KERES- KEDELEM			ÓRÓL		BÚ			ZOLA REGÉNYE			TALÁL
MAJDNEM ELADÓ!				A VOLGÁBA ÓMLIK		AZ ARGON VEGYJELE	PÁROS ÉLET!		KETTÓS BETŰ			SZOLMIZÁ- CIÓS HANG		HATÁRRAG	
ÁLLÓVÍZ RÉG ÉLT ELŐD		ILLETÉK FIZETÉSE		LEGYEN (LATIN)			OXIGÉN		A NÁTRIUM VEGYJELE			AZ ALBÁN FŐVÁROS			ARRAFELE!
		TAKARÉ- KOSKODIK		JERUZSÁLEM ÓSI NEVE		ZENÉS DRÁMA			LÁTSZUNK BENNE			AZ AARE FR. NEVE			EGYESI
KÖVÉRSÉG		IGEKÉPZŐ		IDEGEN NŐI NÉV		PÁRTI		A NIKKEL VEGYJELE	PÁRA!			LATIN CSONT		HÁTUL ELŐ!	EGYESI
AZ EGYIK SZÁMJEGY				ÜNNEPÉ- LYESEN ÁTADÓ		SZÓCSATA		CINNEL KEZEL	OROSZ RENDEZŐ			VÉDELME- ZÉS		MAXI- DOBOZ	
AZ ALUMÍ- NIUM VEGYJELE		ÉNEK RHESUS- FAKTOR (RÓV.)		GYULLADÁS				LEARATOTT FÖLD	ESZREVÉT- LENÜL					FÖLDET FORGATÓ	
		SZITA			NŐI NÉV (AUG. 18.)			FRANCIA TE- RÜLETMÉRT.	URNA TARTALMA!					AZ AMPER JELE	
		NÉVELŐ			AZ ANTIMON VEGYJELE		NEHEZTEL					ÖZÖNLÉS			
NYOMDÁSZ, KÖNYVKI- ADÓ VOLT (IZIDOR)	E													AZ ARZÉN VEGYJELE	L.N.J.

Június 20-i rejtvényünk megfejtése: **A hangszerelés nem önálló művészet, önmagáért való ügyeskedés.**

Rossi és Botka is meglátogatta Vargát a stuttgarti kórházban

Marco Rossi magyar szövetségi kapitány, valamint a játékosok nevében Botka Endre is meglátogatta a stuttgarti kórházban Varga Barnabást, aki vasárnap súlyos fejsérülést szenvedett a németországi labdarúgó-Európa-bajnokságon.

„Marco Rossi vezetésével a szakmai stáb néhány tagja, valamint a játékosok képviselőiben Botka Endre meglátogatta a stuttgarti kórházban Varga Barnabást. A látogatók a Ferencvárosi Torna Club játékosának tolmácsolták az egész csapat jókívánságait” – olvasható a Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) keddi Facebook-bejegyzésében.

A csatár a 68. percben ütközött a skótok kapusával, ami után hosszú percekig ápolták a pályán, majd lepellet körbekerítve hordágyon hagyta el a gyepet, a stadionból pedig az egyik helyi kórházba szállították. Ott hétfőn többszörös csonttörés miatt arcműtéten esett át, és az MLSZ tájékoztatása szerint szerdán kiengedték, már hazautazott.

Az A csoport harmadik fordulójában a magyar válogatott 1-0-ra nyert Csoboth Kevin 100. percben lőtt góljával, ezzel három ponttal csoportja harmadik helyen végzett.

Fotó: az MLSZ közösségi oldala

„Barniért is küzdöttünk”

A magyar–skót mérkőzés legjobbjának választott Sallai Roland szerint a magyar labdarúgó-válogatott a súlyos arcsérülést szenvedő Varga Barnabáért is küzdött.

„Szörnyű volt Barnit így látni. Szerencsére most már sokkal jobban van. Érte is küzdöttünk a hátralévő 15-20 percben, ez a siker neki is szól” – jelentette ki a Freiburg támadója, aki végig nagy kedvvel futballozott, majd a századik percben az ő gólpasszából döntötte el az összecsapást Csoboth Kevin.

A 27 éves futballista leírhatatlannak nevezte, hogy ilyen kései találattal nyerték meg a találkozót: nem csak neki, de az egész csapatnak, a szakmai stábnak és a szurkolóknak egyaránt.

Legyőzték a hollandokat, csoportelsők az osztrákok

Az osztrák válogatott 3-2-re legyőzte a holland csapatot kedden a labdarúgó-Európa-bajnokság D csoportjának utolsó, harmadik fordulójában Berlinben, ezzel az első helyen zárt a kvartettben. A hollandok harmadikként jutottak a nyolcaddöntőbe.

Az osztrákok letámadása és intenzív kezdése hamar gólt eredményezett: a 6. percben Arnautovic a bal szélen felfutó Prasshoz passzolt, akinek centerzését Malen 11 méterről, becsúszva, nagy erővel a saját kapujának rövid sarkába lötte (1-0). A folytatásban is voltak lehetőségeik Sabitzeréknek. A hollandok próbálták felvenni a ritmust, és kidolgoztak kisebb helyzeteket, de az első félidőben végig a rivális futballozott fölényben.

A fordulás után a csapatok közönségszórakoztató, nyílt sisakos küzdelmet vívtak egymással, amelyben mindkét együttes előtt számos gólszerzési lehetőség adódott.

A 47. percben a hollandok a saját térfelük közepén labdát szereztek, Xavi Simons végigrobogott az osztrák tizenhatosig, a beinduló Gakpóhoz passzolt, aki balról, 11 méterről egy csel után a hosszú felső sarkba tekert (1-1). Az 59.-ben gyors bal oldali akció után Grillitsch adott közre szinte az alapvonalról, Schmid nagy erejű, hétméteres fejese de Vrij lábáról pattant a kapuba (2-1). Negyedórával később egy beadást Weghorst fejt le a tizenhatoson belül, két védő szorításában Depay bravúros mozdulattal tette maga elé labdát, majd kapásból a bal felső sarokba lőtt (2-2). Végül a 80. percben Baumgartner az üres területre indította a beragadó van Dijk miatt szabályosan bemozgó Sabitzert, aki az öt és feles oldalára kisodródva, éles szögéből a rövid felsőbe bombázott (3-2).

Az adok-kapokból így az osztrákok jöttek ki jobban, akik meglepetésre a csoport élén végeztek.

Jegyzőkönyv

Európa-bajnokság, D csoport, 3. forduló: Ausztria – Hollandia 3-2 (1-0).

Berlin, vezette: Kruzliak (szlovák).

Ausztria: Pentz – Posch, Wöber, Lienhart (62. Querfeld), Prass – Seiwald, Grillitsch (62. Laimer) – Wimmer (62. Baumgartner), Sabitzer, Schmid (90+2. Weimann) – Arnautovic (78. Gregoritsch).

Hollandia: Verbruggen – Geertruida, de Vrij, van Dijk, Aké (65. van de Ven) – Reijnders (65. Wijnaldum), Schouten, Veerman (35. Simons) – Malen (72. Weghorst), Depay, Gakpo.

Gólszerzők: Malen (6., öngól), Schmid (59.), Sabitzer (80.), illetve Gakpo (47.), Depay (75.).

Sárga lap: Posch (32.), Wimmer (34.), Querfeld (90+4.).

A D csoport végeredménye

1. Ausztria	3	2	0	1	6-4	6
2. Franciaország	3	1	2	0	2-1	5
3. Hollandia	3	1	1	1	4-4	4
4. Lengyelország	3	0	1	2	3-6	1

Egymás elleni döntetlennel jutott tovább Anglia és Szlovénia

Az angol válogatott gól nélküli döntetlent játszott Szlovénia csapatával kedden a labdarúgó-Európa-bajnokság C csoportjának utolsó, harmadik fordulójában Kölnben, ezzel mindkét csapat továbbjutott a nyolcaddöntőbe.

A mérkőzés első negyedórája puhatólózással telt, a szlovénok ugyanakkor valamivel lelkesebbek tűntek, míg az angolok kissé dekoncentrálnak látszottak. A 20. percben aztán Saka közelről passzolhatott a kapuba, de a találatot les miatt érvénytelenítették. A folytatásban Anglia próbált nyomást helyezni a riválisra, de nem tudta hatékonyan átjátszani a betömörülő szlovén együttest.

Fordulás után megpróbált nagyobb tempóra kapcsolni a szigetországi csapat, amely egyre többször és egyre hosszabb időszakokra szorította kapuja elé az ellenfelet. Szlovénia az ereje túlnyomó többségét a védekezésre helyezte, és úgy tűnt, megpróbálja megőrizni a gól nélküli döntetlent. Végül az egyre fokozódó angol rohamok egyike sem ért célt, a szlovénok pedig az egy pont megszerzésével történetük során először jutottak tovább egy nagy torna csoportköréből.

Jegyzőkönyv

Európa-bajnokság, C csoport, 3. forduló: Anglia – Szlovénia 0-0.

Köln, 41.536 néző, vezette: Turpin (francia).

Anglia: Pickford – Walker, Stones, Guéhi, Trippier (84. Alexander-Arnold) – Gallagher (46. Mainoo), Rice – Saka (71. Palmer), Bellingham, Foden (89. Gordon) – Kane.

Szlovénia: Oblak – Karnicnik, Drkusic, Bijol, Janza (90+1. Balkovec) – Stojanovic, Cerin, Elsnik, Mlakar (86. Gorenc Stankovic) – Sporar (86. Celar), Sesko (75. Ilicic).

Sárga lap: Trippier (17.), Guéhi (68.), Foden (77.), illetve Janza (22.), Bijol (72.).

A dánok továbbmentek, a szerbek kiestek

A dán és a szerb válogatott gól nélküli döntetlent játszott egymással kedden a labdarúgó-Európa-bajnokság C csoportjának utolsó, harmadik fordulójában Münchenben, ezzel a dánok másodikként továbbjutottak, a szerbek pedig kiestek.

A kezdő sípszótól kezdve a dánok léptek fel kezdeményezőbben, a mélyen védekező szerbek a kontrákra próbáltak alapozni, de az első félidő szinte teljesen eseménytelenül telt. A térfélcserét követően a cserék hatására némileg megélezte a mérkőzés, de a szerbek hiába voltak győzelmi kényszerben, erőtlenné támadásaikból még csak helyzetig sem jutottak, míg a dánok egy idő után nem erőltették a támadásokat, megelégedtek a 0-0-val.

Az ugyanolyan mérleggel zárt dán és a szlovén válogatott között az döntött, hogy a dánok (9.) előbbre végeztek az Eb-selejtezős rangsorban, mint riválisuk (15.).

Jegyzőkönyv

Eredmény, csoportkör, 3. forduló, C csoport: Dánia – Szerbia 0-0.

München, vezette: Letexier (francia).

Sárga lap: Wind (27.), Hjulmand (30.), illetve Milenkovic (4.), Mitrovic (83.).

Dánia: Schmeichel – Andersen, Christensen, Vestergaard – Bah (77. Kristiansen), Hjulmand (77. Delaney), Höjbjerg, Maehle – Eriksen (88. Poulsen) – Höjlund (59. Dolberg), Wind (46. Skov Olsen).

Szerbia: Rajkovic – Veljkovic, Milenkovic, Pavlovic – Mijailovic (73. Mladenovic), Ilic (67. Vlahovic), Gudelj (46. Jovic), A. Zivkovic – Samardzic (46. Tadic), Lukic (87. S. Milinkovic-Savic) – Mitrovic.

A C csoport végeredménye

1. Anglia	3	1	2	0	2-1	5
2. Dánia	3	0	3	0	2-2	3
3. Szlovénia	3	0	3	0	2-2	3
4. Szerbia	3	0	2	1	1-2	2

Kiestek a lengyelek

A francia válogatott meglepetésre 1-1-es döntetlent játszott a már kiesett lengyelekkel a németországi labdarúgó-Európa-bajnokság D csoportjának harmadik, utolsó fordulójában kedden, így Didier Deschamps szövetségi kapitány együttese a második helyen végzett a négyesében.

Az Ausztria elleni első csoportmeccsen orrtörést szenvedő Mbappé ezúttal kezdőként kapott helyet – maskzban – a végső győzelemre is esélyesnek tartott franciáknál, de az ő jelenléte sem növelte a 2018-ban világbajnok, legutóbb vb-ezüstérmes együttes hatékonyságát a már tét nélkül játszó lengyelekkel szemben.

Az első félidőben a franciák sok támadást vezettek, de nem tudtak élni a lehetőségeikkel.

A szünetre gól nélküli állással vonultak a csapatok, majd a folytatásnak óriási lendülettel vágott neki a francia válogatott, ennek pedig hamar eredménye is lett.

Az 56. percben Kiwior Dembélével szemben elkövetett szabálytalansága miatt tizenegyest ítélt a játék-

vezető a franciáknak, a büntetőt pedig Mbappé értékesítette (1-0), ezzel megszerezte első gólját a kontinentornán. Didier Deschamps rövidesen három játékost is lehívott, míg a másik oldalon kettős csere történt.

Negyedórával a lefújás előtt videóbíró ellenőrzést követően a lengyelek is tizenegyeshez jutottak, s bár meg kellett ismételní a büntetőt, Le-

wandowski másodsor már nem hibázott (1-1).

A franciák a hajrában tovább küzdöttek a győztes gólért, de a sarat jól álló lengyel védelemmel nem tudtak mit kezdeni, így meg kellett elégedniük a döntetlennel és a csoport második helyével, mert időközben Berlinben az osztrákok 3-2-re verték a hollandokat, és csoportelsőként jutottak a legjobb 16 közé.

Jegyzőkönyv

Európa-bajnokság, D csoport, 3. forduló: Franciaország – Lengyelország 1-1 (0-0).

Dortmund, 59.728 néző, vezette: Guida (olasz).

Franciaország: Maignan – Koundé, Upamecano, Saliba, T. Hernández – Tchouameni (81. Fofana), Kanté (61. Griezmann), Rabiot (61. Camavinga) – Dembélé (86. Kolo Muani), Mbappé, Barcola (61. Giroud)

Lengyelország: Skorupski – Bednarek, Dawidowicz, Kiwior – Frankowski, Moder, Zielinski, Zalewski (68. Skoras) – Szymanski (68. Swiderski), Lewandowski, Urbanski.

Gólszerzők: Mbappé (56., 11-esből), illetve Lewandowski (79., 11-esből).

Sárga lap: Rabiot (43.), illetve Zalewski (24.), Probierz (53.), Dawidowicz (89.), Swiderski (90+2.).

Zilele
TÂRGUMUREȘENE
MAROSVÁSÁRHELYI
napok

27

**Együtt a város a
Marosvásárhelyi Napok
27. kiadásán!**

A városháza idén is együttműködött a marosvásárhelyi kulturális egyesületekkel és intézményekkel, hogy egy felejthetetlen eseményt hozzunk létre mind a helyiek, mind az ide látogatók számára. Különleges és örömteli pillanatokkal, családi és ifjúsági programokkal, tartalmas beszélgetésekkel, kulturális eseményekkel, és jó hangulattal várunk mindenkit június 27-30. között Marosvásárhelyen!

Mereu împreună!
Együtt a város!

Június 27., csütörtök

A MAROSVÁSÁRHELYI VÁRBAN

Farkas Lovagi Tábor - címertan foglalkozások, lovagi harcműhelyek és középkori táncok

Marosvásárhelyi Őrség - kiképzés, lovagi ima, őrség, fáklyás vonulás és őrjárat, amely ágyúlövésekkel zárul a marosvásárhelyi vár tiszteletére.

A Várgalériában

10:00 - 18:00 Máramaros színei: Traian Bîlțiu-Dăncuș tárlata

A Várszínpadon

19:30 Rock Meets the Philharmonic: a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia hangversenye. Vezényel: Werner Gábor és a The Harriers Szólisták: Alexandru Arnăutu Vraciu, Borsos Edith, Andy Ghost, Koszorus Krisztina és Raluca Stoica.

A FŐTÉREN

A Rózsák terén

14:00 A kézműves vásár megnyitója (A vásár a Marosvásárhelyi Napok teljes időtartama alatt látogatható.)

17:00 Tárlat Nagy Pál (1929-1979) festőművész munkáiból a Bernády Házban. (A kiállítás a Marosvásárhelyi Napok teljes időtartama alatt látogatható.)

19:00 Operettgála (a nyári színpadon)

21:30 Toronyzene csendül fel a Közigazgatási Palota tornyából.

Zilele
TÂRGUMUREȘENE
MAROSVÁSÁRHELYI
napok

27

Június 28., péntek

A MAROSVÁSÁRHELYI VÁRBAN

Farkas Lovagi Tábor - címertan foglalkozások, lovagi harcműhelyek és középkori táncok

Marosvásárhelyi Őrség - kiképzés, lovagi ima, őrség, fáklyás vonulás és őrjárat, amely ágyúlövésekkel zárul a marosvásárhelyi vár tiszteletére.

A Házasságkötő teremben

9:00 Az Aranylakodalmom (elnevezésű esemény)

A Várgalériában

10:00 - 18:00 Máramaros színei: Traian Bîlțiu-Dăncuș tárlata

12:00 Orgonakoncert

A Szabók bástyája

18:00 Felolvasósínházi előadás: Spiró György Prah vagy 6 a 49-ből című vígjátéka Liviu Pancu rendezésében

Mereu împreună!
Együtt a város!

A Mészárosok bástyája

18:00 Kocsis István A tér című monodrámája (Bolyai János hitéről, küzdelméről és szerelmeiről)

A Várszínpadon

17:00 Marosvásárhelyi zenekarok koncertjei. Fellép a Bronx, a Lady and the Tramps valamint a IarnaRock DP.

19:00 Jakab Csaba & Band koncertje

20:30 A Taxi együttes koncertje

A főtéren

18:00 Örökzöld slágerek (a nyári színpadon)

ENESCU CHILL ZONE (A GEORGE ENESCU UTCÁBAN)

15:00 - 20:00 Könnyűzenei koncertek. Fellépnek a Wingman Jazz Trio, Gențiana Ganea és a FUNKorporation.

Győzelem Színpad (Győzelem tér)

20:00 Korda 50 (Korda György és Balázs Klári élő előadása)

21:30 A 3 Sud Est együttes koncertje

**Korda György
és Balázs Klári élő
előadása**

Győzelem Színpad (Győzelem tér)
**20:00, Június 28.,
péntek**

Zilele
TÁRGUMUREȘENE
MAROSVÁSÁRHELYI
napok **27.**

Június 29., szombat
A MAROSVÁSÁRHELYI VÁRBAN
Farkas Lovagi Tábor - címetan foglalkozások, lovagi harcműhelyek és középkori táncok
Marosvásárhelyi Őrség - kiképzés, lovagi ima, őrség, fáklyás vonulás és őrzés, amely ágyúlövésekkel zárul a marosvásárhelyi vár tiszteletére.

A Várgalériában
10:00 – 18:00 Máramaros színei: Traian Bîlțiu-Dăncuș tárlata

A Mészárosok bástyája
19:00 A Lélekfitnesz című koncertelőadás: Lackfi János megzenésített versei. Zeneszerző: Cári Tibor.

A Szabók bástyája
19:00 Sławomir Mrozek: Emigránsok. Átdolgozta és rendezte: Sorin Mîsirianțu.

A Várszínpadon
16:00 – 20:00 Népzene- és néptáncest. Fellépnek: a Laci Csárda zenekara, a Prichindelul, a Flori Mureșene és a Kéknefelejcs együttes, a Duna Népzene-Néptánc Tanoda, továbbá Anca Branea, Costi Dumitru, Mihaela és Ciprian Istrate, valamint Leontina Pop.
20:00 – 22:00 Koncertek, zenei előadások. Fellépnek: Alin Rițiu, a Koszorús Krisztina Koszika & Szász Csaba Duo, valamint a Barbarossa Samba Group; továbbá Cătălin Stepa és Aurelian Epuraș bemutatják a Sinestezii (Szinesztéziák) című előadásukat.

A főtéren
10:00 – 14:00 A gördülő zongora
16:00 – 20:00 A gördülő zongora

Mereu împreună!
Együtt a város!

ENESCU CHILL ZONE (A GEORGE ENESCU UTCÁBAN)
15:00 – 20:00 Könnyűzenei koncertek. Fellép a Melamour zenekar, valamint a Tartar Monks együttes.

Győzelem Színpad (Győzelem tér)
20:00 Horváth Tamás koncertje
21:00 Ștefan Bănică koncertje

Június 30., vasárnap
A MAROSVÁSÁRHELYI VÁRBAN
Farkas Lovagi Tábor - címetan foglalkozások, lovagi harcműhelyek és középkori táncok
Marosvásárhelyi Őrség - kiképzés, lovagi ima, őrség, fáklyás vonulás és őrzés, amely ágyúlövésekkel zárul a marosvásárhelyi vár tiszteletére.

A Várgalériában
10:00 – 18:00 Máramaros színei: Traian Bîlțiu-Dăncuș tárlata

A Szabók bástyája
18:00 Terápia angyalokkal pszichoterápiás rendezvény. Koordinálja Dorina Maria Mătiș hipnoterapeuta.

A Várszínpadon
20:00 A Kortársak című koncertelőadás: kortárs román és magyar költők megzenésített versei. Zeneszerző: Cári Tibor. Közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia. Szólisták: Ștefania Chițulescu mezzoszoprán, a bukaresti George Enescu Filharmónia szólistája, Gențiana Ganea, Kiss Bora és Sebestyén Ábá.

Zilele
TÁRGUMUREȘENE
MAROSVÁSÁRHELYI
napok **27.**

A főtéren
10:00 – 14:00 A gördülő zongora
16:00 – 20:00 A gördülő zongora

A Kultúrpalota tükörtermében
17:00 Ünnepi gála: a különleges érdemeket szerzett személyiségek kitüntetése Marosvásárhely Megyei Jogú Város Díszpolgára címmel.

Győzelem Színpad (Győzelem tér)
19:00 A Kowalsky meg a Vega együttes koncertje
20:30 Technikai szünet
21:00 A Lupii de Foc (Tűzfarkasok) artistacsoport Prométheusz fiai című tűzszönglőr előadása (Az ismeretlen katona szobránál)
22:00 Gheorghe Zamfir rendkívüli koncertje a Bukaresti Metropolitan Zenekarral. Meghívottak: Rodica Anghelescu és Alin Stoica.
23:30 Tűzjáték

Kowalsky meg a Vega
Győzelem Színpad (Győzelem tér)
19:00, Június 30., vasárnap

Mereu împreună!
Együtt a város!

Június 29., szombat 19 óra
Helyszín: Mikháza, Széllyes Sándor Csűrszínház

2024
MAROS
MŰVÉSZKÖZPONT

**Mánványföldből
gyöngyvirágok**

REGIZOR-COREGRAF | RENDEZŐ-KOREOGRAFUS:
SÁNTA-BÍRÓ ANNA ÉS SÁNTA GERGŐ
COORDONATOR COMPARTIMENT ARTISTIC | TÁNCARVEZETŐK:
KOVÁCS SZABOLCS ÉS KÁSLER MAGDA
SCENOGRAF | DÍSZLETTERVEZŐ: TÓTH KÁZMÉR
DIRIJOR | ZENEKARVEZETŐ: **MOLDOVÁN-HORVÁTH ISTVÁN**
DIRECTOR | IGAZGATÓ: **BARABÁSI ATTILA-CSABA**

ÚJDONSÁG a Dora Optics-nál!

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAPBÓL
TÁMOGATOTT TÉRÍTÉSMENTES (INGYENES)
JÁRÓBETEG-SZAKELLÁTÁS:

- SZEMÉSZET*
- GASZTROENTEROLÓGIA
- FÜL-ORR-GÉGÉSZET

A TÉRÍTÉSMENTES SZOLGÁLTATÁSOK
IGÉNYBEVÉTELÉHEZ SZÜKSÉGES IRATOK:

- HÁZIORVOS VAGY MÁSZAKORVOS
ÁLTAL KIÁLLÍTOTT BEUTALÓ
- TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KÁRTYA
- SZEMÉLYAZONOSÍTÓ IGAZOLVÁNY

*csak a finanszírozási szerződésbe foglalt orvosok

TÉRÍTÉSES SZOLGÁLTATÁSOK:

- SZEMÉSZET
- SZÍVGYÓGYÁSZAT
- ÁLTALÁNOS SEBÉSZET
- ÉRSEBÉSZET
- PLASZTIKAI SEBÉSZET
- ENDOKRINOLÓGIA
- TÜDŐGYÓGYÁSZAT
- LABORVIZSGÁLAT

Marosvásárhely; Cukorgyár utca, 18D szám

Tel: 0771 195340

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A SECURITECH ROM PROD ROMÁN-AMERIKAI FÉMMEG-
MUNKÁLÓ ÉS BIZTONSÁGI ZÁRAKAT GYÁRTÓ CÉG előnyös
feltételek mellett alkalmaz ESZTERGÁLYOST és MARÓST CNC-
és klasszikus gépekre, valamint SZERELŐLAKATOST. A tapasztalat
hiánya esetén a betanítást vállaljuk. Érdeklődni a 0722-649-213-as
telefonszámon. Az önéletrajzokat a cég székhelyén várjuk: Marosvá-
sárhely, Bodoni utca 66A szám. (sz.-I)

ELVESZETT

ELVESZETTEM Ábrám Szilveszter
Levente névre szóló vonatigazolvá-
nyomat. Semmisnek nyilvánítom.
(23343)

MINDENFÉLE

KIÜRÍTÜNK házat, tömbházlakást,
pincét; teraszt kifestünk, ajtót szere-
lünk. Érdeklődni a 0793-066-951-es
telefonszámon. (23289-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészít-
tést, külső-belső szigetelést, mesze-
lést, javítást, hidroizolációt kartonból,
garázstető-készítést, vasmunkát stb.
Tel. 0747-508-707, Mihály. (23157-I)

VÁLLALUNK ács munkát, tetőfedést
Lindab lemezzel, cseréppel, bármily-
en tetőjavítást és bármilyen szigete-
lést. Tel. 0749-798-244. (23315-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk jú-
nius 27-én
TÓTH JÁNOSRA
halálának nyolcadik évfordu-
lóján. Jóságát, szeretetét
szívünkben őrizzük. Emléke
legyen áldott, nyugalma
csendes! Szerettei. (23329-I)

Fájó szívvel emlékezünk a
szeretett férjre, édesapára,
nagyapára, testvérré, sógorra
és jó barátára, a nyáradma-
gyarósi születésű

KÁROLY ALBERTRE,
aki már egy éve eltávozott az
élők sorából. Akik ismerték,
gondoljanak rá kegyelettel.
Emléke legyen áldott, nyu-
galma csendes! A gyászoló
család. (23344-I)

Soha el nem múló szeretettel
emlékezünk a szeretett édes-
apára, nagyapára, apósra,
ifj. MADARAS GYULÁRA,
az Imatex volt technikusára
halálának 23. évfordulóján.
Szép emlékét örökre szí-
vünkben őrizzük. Fia és
családja. (23342-I)

ELHALÁLOZÁS

„A szeretet soha el nem fogy.”
(1 Kor. 13,8)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
életének 82. évében elhunyt
SÁNDOR MARGIT
szül. Schlecht
hármásfalusi óvónő, szerető fe-
leség, édesanya, nagymama és
dédnagymama. Temetésének
időpontjáról később értesít a
család. Isten nyugtasson béké-
ben, köszönjük, hogy szerethet-
tünk és szeretettél.
A gyászoló család részéről férje
és gyermekei. (-I)

Szomorú szívvel búcsúzom nő-
véremtől,

SÁNDOR MARGITTÓL,
aki 82 éves korában elhunyt.
Nyugodjon békében! Temetése
időpontját később közöljük.
Öccse, Karcsi. (-I)

Isten akaratában megnyugodva
tudatjuk azokkal, akik ismerték
és szerették, hogy

özvegy GYARMATI IRÉN
hosszas szenvedés után vissza-
adta lelkét Teremtőjének életének
89. esztendejében. Utolsó útjára
kísérjük 2024. június 28-án 13
órákor a szentgyörgyi Vili kis-
termi ravatalozóból a maros-
szentgyörgyi temetőbe. Emléke
legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (23350-I)

„Csendesen alszik, megpihent
végleg,
angyalok bölcsője ringatja már,
nem jöhet vissza, hiába hívjuk,
emléke szívünkben otthont
talál.” (Szabó Balázs)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
a szeretett testvér, unokatestvér,
nagynéni, rokon, szomszéd, jó
barát, az Ákosfalvi Általános Is-
kola tanítója,

VARGA ILONA (Ili)
életének 57. évében, rövid szen-
vedés után, folyó év június 25-én
elhunyt.
Drága halottunkat június 29-én,
szombaton 13 órákor helyezzük
örök nyugalomra az ákosfalvi te-
metőben, református szertartás
szerint.
A virrasztás június 28-án, pénte-
ken 19 órától az ákosfalvi temető
ravatalozójában lesz.
Emléke legyen áldott, nyugalma
csendes!
A gyászoló család. (-I)

Marosvásárhelyi 96 FM
Rádió Románia 106,8 FM
www.marosvasarhelyiradio.ro 1323 AM